

Nota

Verslag van resultaten Proefputtenonderzoek

Poperinge

VBS – Sint-Benedictus

(prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Matthias GALLOO
Redactie: Siel LEEMANS

Projectcode 2021B160

Projectcode:	2021B160
Naam erkende archeoloog:	Monument Vandekerckhove
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Poperinge VBS – Sint Benedictus (zie plan - bijlage 1)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 34194m, Y: 172669m X: 34254m, Y: 172591m
Kadastergegevens:	Poperinge, afdeling 1, sectie F, percelen 1302B en 1301Y
Topografische kaart:	Zie plan in bijlagen
Begindatum onderzoek:	23/09/2021
Einddatum onderzoek:	23/09/2021
Relevante termen thesauri:	Middeleeuwen, stadskern, Wereldoorlog I, proefputtenonderzoek
Plan met afbakening verstoorte zones:	Zie plan in bijlagen
Alle betrokken actoren :	Siel Leemans (projectleider), Matthias Galloo (erkend archeoloog), Laure Meesen (archeoloog)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.1.1. Inleiding	4
1.1.2. Vraagstelling	4
1.1.3. Randvoorwaarden.....	6
1.1.4. Bestaande toestand en geplande werken.....	6
1.1.5. Landschappelijke ligging.....	13
1.1.6. Historische situering.....	13
1.1.7. Archeologisch kader	13
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE	14
1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie.....	14
1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek	15
1.2.3. Gebruikt materiaal.....	16
1.2.4. Inbreng specialisten.....	16
2. ASSESSMENTRAPPORT	17
2.1. STRATIGRAFIE	17
2.2. ASSESSMENT SPOREN.....	31
2.2.1. Laat middeleeuwse sporen.....	31
2.2.2. Laat middeleeuwse tot vroeg-moderne sporen	33
2.2.3. Moderne sporen	35
2.2.4. Eerste wereldoorlog-sporen	36
2.2.5. Niet nauw te dateren sporen	36
2.3. ASSESSMENT VONDSTEN	42
2.4. ASSESSMENT STALEN	49
2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE	49
2.6. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	50
2.6.1. Datering en interpretatie	50
2.6.2. Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen.....	50
2.6.3. Confrontatie met resultaten bureaustudie	52
2.6.4. Synthese	52
2.7. POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	53
2.7.1. Aard van de potentiële kennis.....	53
2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen.....	53
2.7.3. Waardering	54
2.8. KADER VOOR EXPLOITATIE VOOR POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	54
2.9. SAMENVATTING	55
3. BIBLIOGRAFIE	56
3.1. LITERAIRE WERKEN.....	56
3.2. INTERNETBRONNEN	56
4. BIJLAGEN.....	57

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Onderzoeksopdracht

1.1.1. Inleiding

Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Boeschepestraat 10, Poperinge, gelegen binnen een archeologische zone waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Dit in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Daartoe werd in eerste instantie een bureaustudie opgemaakt (2020I302, ID16953)¹. Op basis van de resultaten hiervan werd overgegaan tot een prospectie door middel van proefputten (2021B160).

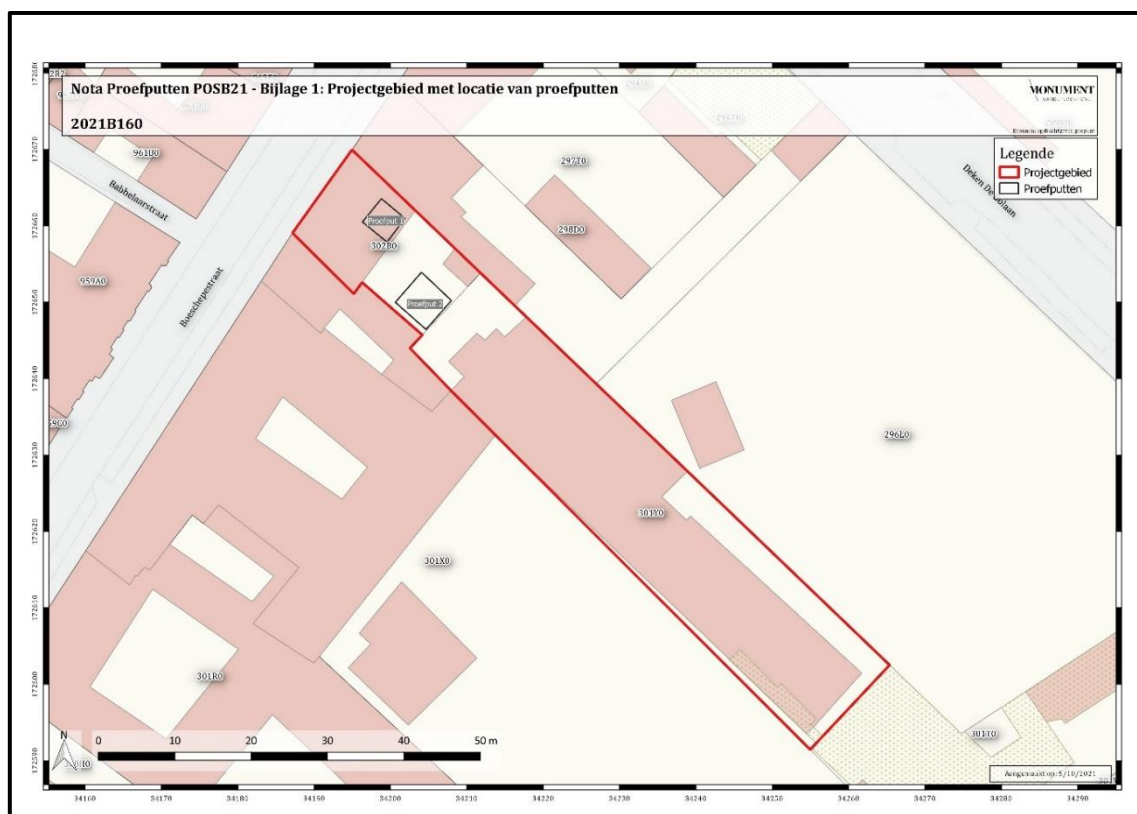
1.1.2. Vraagstelling

Het doel van het proefputtenonderzoek is het evalueren van de archeologische waarde op het terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van het terrein op te graven met een minimum aan manipulerende handelingen (zie Figuur 1 en Figuur 2 bijlage 1 en 2). Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld (zie programma van maatregelen bij verslag van resultaten bureauonderzoek 2020I302)²:

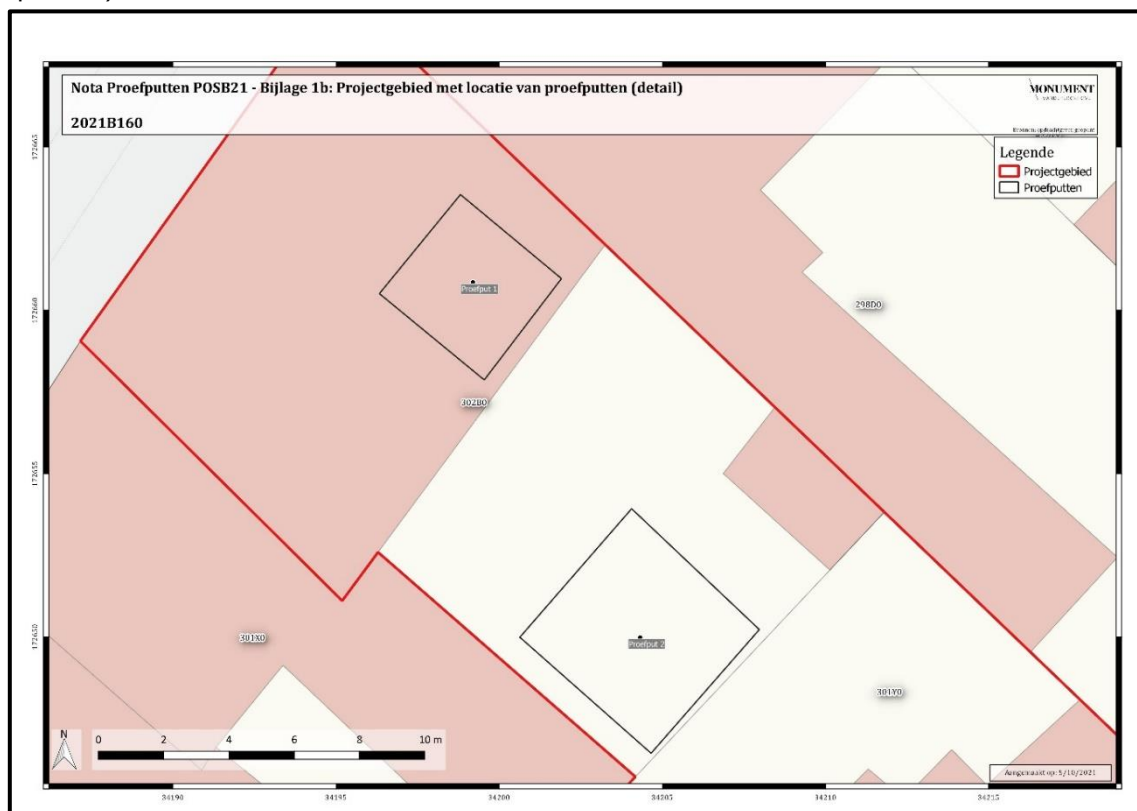
- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met de historische bewoning van het centrum Poperinge? Zijn er sporen afkomstig van het achtererf (afvalkuilen, beerputten, etc.)?
- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met het Benedictinessenklooster? Welke datering kennen de resten en sporen? Hoe is hun bewaringstoestand?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

¹ DEVALCKENEER L. 2020, Verslag van resultaten bureauonderzoek Poperinge - VBS Sint-Benedictus (prov. West-Vlaanderen) 2020I302.

² DEVALCKENEER L. 2020, Verslag van resultaten bureauonderzoek Poperinge - VBS Sint-Benedictus (prov. West-Vlaanderen) programma van maatregelen 2020I302.

Figuur 1: Projectie van het plangebied op het GRB, bijlage 1 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 2: Projectie van het plangebied op het GRB (detail), bijlage 2 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

1.1.3. Randvoorwaarden

Zowel het veldwerk, als de rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals omschreven in de code van de goede praktijk. Het doel is voldoende bereikt indien de onderzoeksvragen afdoende beantwoord kunnen worden. Het is de betrachting om op basis van verschillende verspreide proefputten binnen het plangebied een oppervlakte van 10% te verdiepen tot op het archeologische niveau. Via volgtseuven en eventueel een kijkvenster kan een extra oppervlakte van 2,5% worden verdiept tot op het archeologische niveau.

In het voorafgaande programma van maatregelen volgend op de bureaustudie werd een prospectie door middel van proefputten aanbevolen. De prospectie diende te gebeuren in uitgesteld traject omdat de bestaande gebouwen nog dienden te worden afgebroken (zie programma van maatregelen archeologienota)³.

In het programma van maatregelen bij de archeologienota werd een proefputtenplan opgesteld (zie Figuur 2).

De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd zodat de oorspronkelijk toestand van het terrein na het dichten werd bekomen.

1.1.4. Bestaande toestand en geplande werken⁴

Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 1347 m². De geplande werken in het projectgebied hebben slechts invloed op de ondergrond van een deel van het projectgebied. De geplande werken voorzien de afbraak van de bestaande bebouwing en de berging. Echter dient de gevel bewaard te blijven. Ook de bestaande kelder zal behouden blijven. Deze heeft een verstoring veroorzaakt over een oppervlakte van 21,69 m² en tot op een diepte van 188 cm. De trap naar de kelder zal gedempt worden. In de tuinzone wordt het bestaande verharde pad afgebroken. Na de tuinzone zal de bestaande buitenmuur worden afgebroken.

De gebouwen in het zuidoostelijke deel van het projectgebied blijven behouden: namelijk gebouw E met trappenhal en overdekte speelplaats.

De nieuwe werken voorzien de bouw van een nieuw schoolgebouw ter hoogte van het voormalige burgerhuis en ter hoogte van de voormalige tuinzone (zie Figuur 3 tot figuur 11) . Het gebouw zal een oppervlakte beslaan van ongeveer 250 m². Zoals eerder aangehaald zal de bestaande kelder behouden worden maar echter van een nieuwe afdek voorzien worden. In de kelder wordt ook een liftput voorzien dat lokaal een diepere verstoring zal veroorzaken:

³ DEVALCKENEER L. 2020, Verslag van resultaten bureauonderzoek Poperinge - VBS Sint-Benedictus (prov. West-Vlaanderen) verslag van resultaten bureauonderzoek 2020I302.

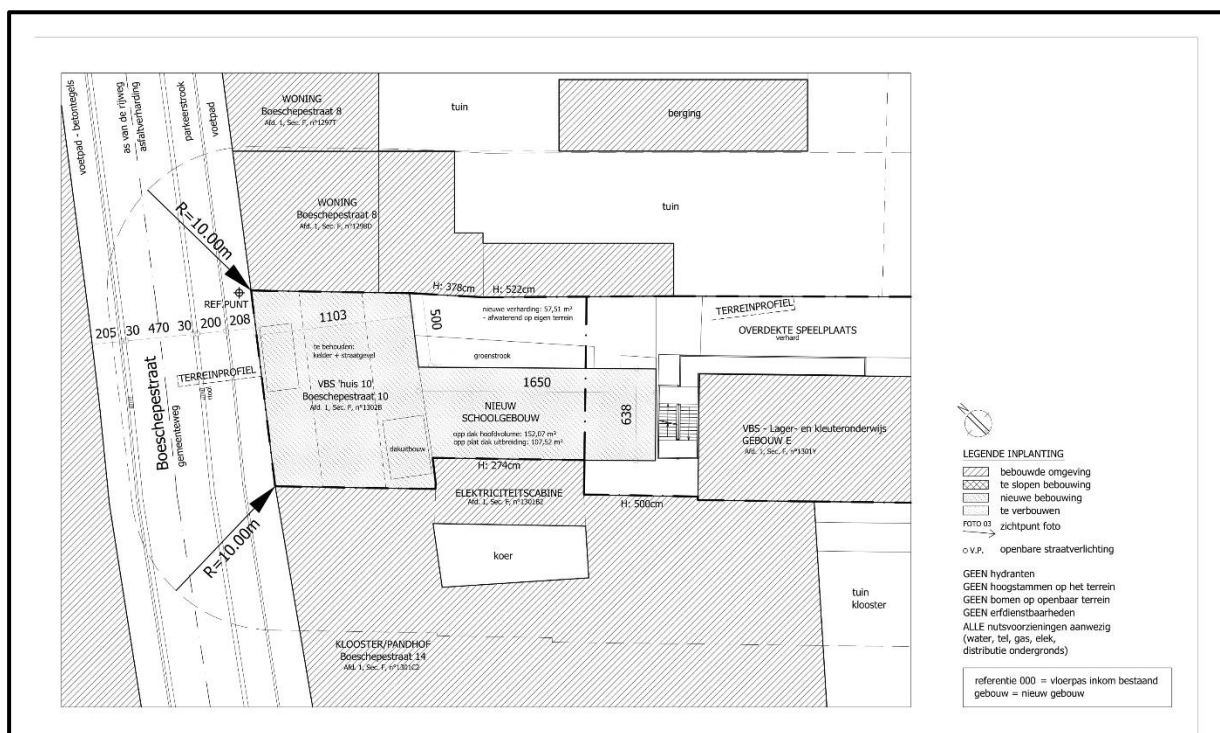
⁴ DEVALCKENEER L. 2020, Verslag van resultaten bureauonderzoek Poperinge - VBS Sint-Benedictus (prov. West-Vlaanderen) programma van maatregelen 2020I302.

1,4 m over een oppervlakte van 4,8 m². Voor de fundering wordt een algemene funderingsplaat voorzien van ongeveer 30 cm dikte. Samen met het aanvulzand zal een verstoring van ongeveer 60 cm vereist zijn. De funderingsplaat is voorzien van vorstranden tot ongeveer 90 cm diepte. Hierbij dient steeds een buffer van ongeveer 30 cm in acht te worden genomen. Het nieuwe volume zal deels opnieuw een administratieve functie krijgen maar ook voldoende ruimte bieden voor bureaus, en een berging in de uitbouw haaks op het volume langsheen de straatzijde. Het gebouw langsheen de straatzijde bestaat uit drie bovengrondse bouwlagen. Het achterliggend volume bestaat slechts uit één bouwlaag.

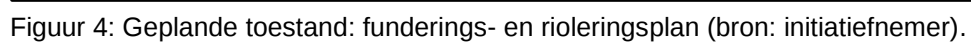
Langsheen de noordelijke zone van het projectgebied, ter hoogte van het burgerhuis worden vier funderingszolen voorzien die een diepere verstoring van ongeveer 1m zullen geven over een oppervlakte van ongeveer 1 m². Ter hoogte van deze zone wordt een overdekte doorgang voorzien naar het achterliggende gedeelte.

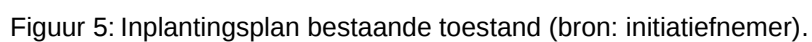
Ter hoogte van de voormalige tuinzone wordt nieuwe verharding aangelegd over een oppervlakte van 57,51 m². De verharding zal een verstoring van ongeveer 50 cm veroorzaken. Daarnaast wordt ook een kleine groenstrook voorzien, grenzend aan het nieuwe schoolgebouw.

Lokaal zullen diepere verstoringen nodig zijn voor het de aanleg van leidingen en de inplanting van een regenwaterput. De verstoringen zullen variëren van 1,1 m tot 2,5 m diepte.

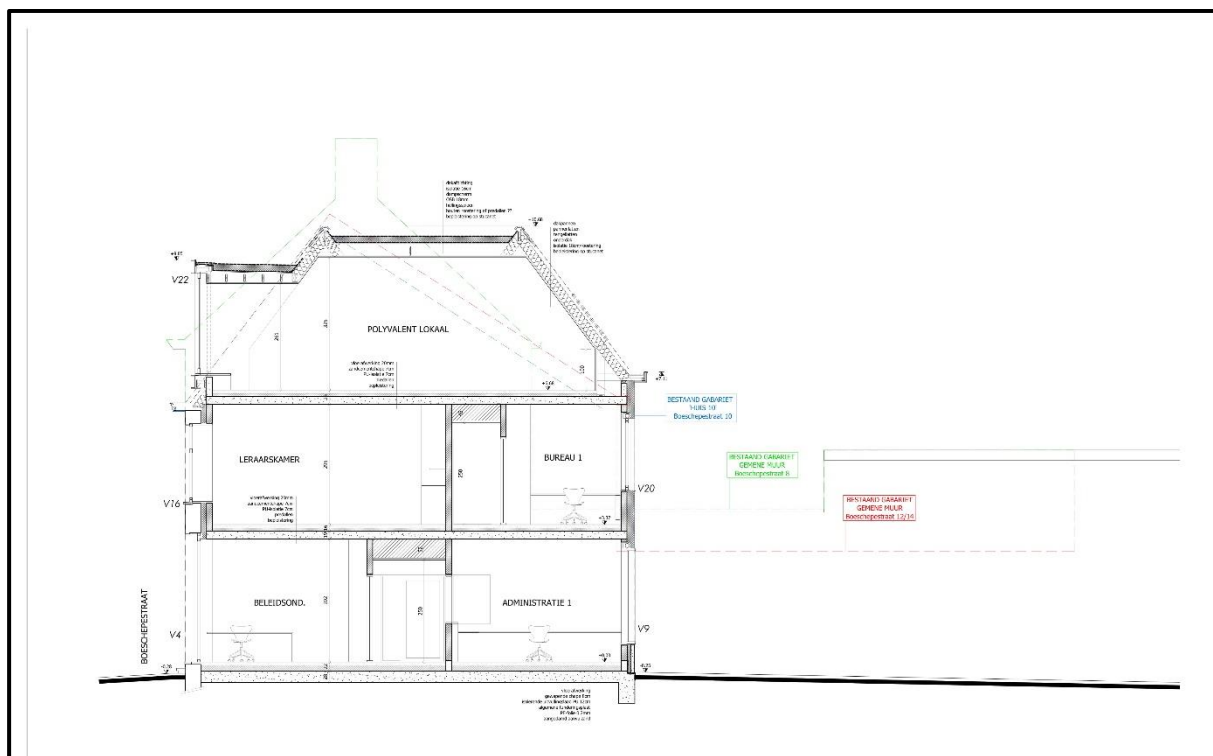

Figuur 3: Inplantingsplan geplande toestand (bron: initiatiefnemer).

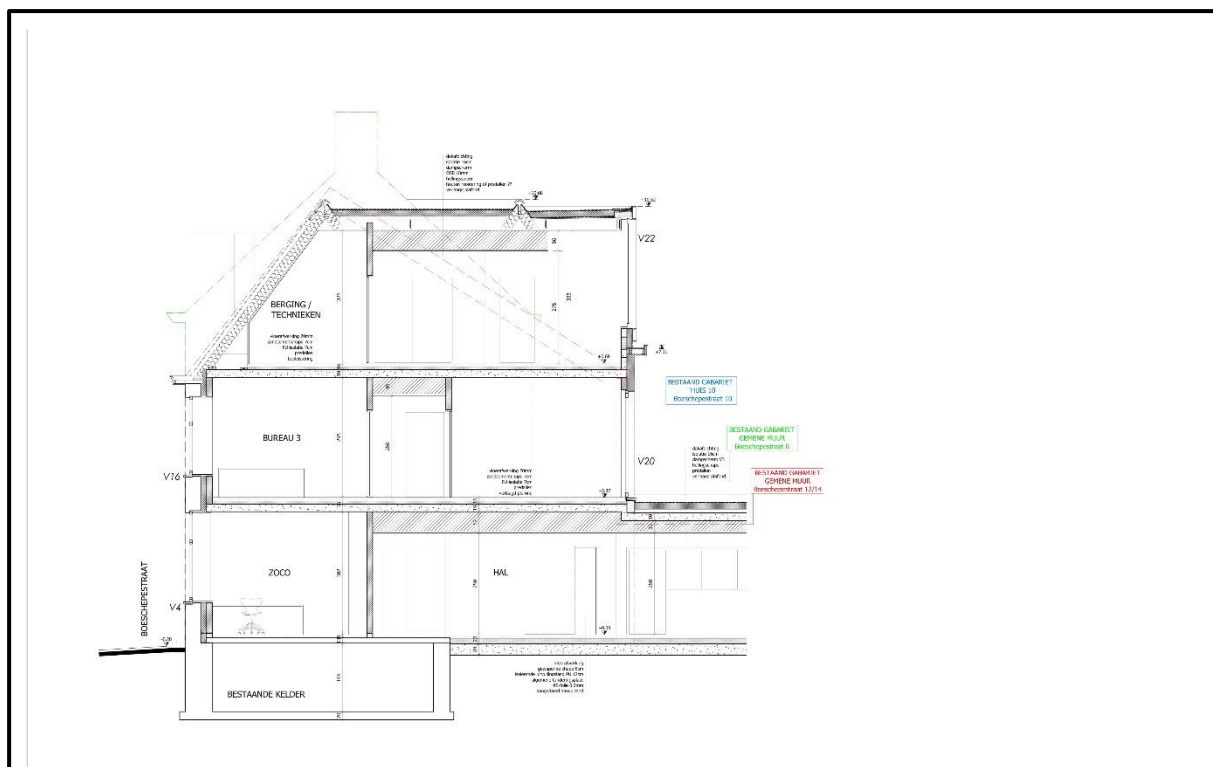

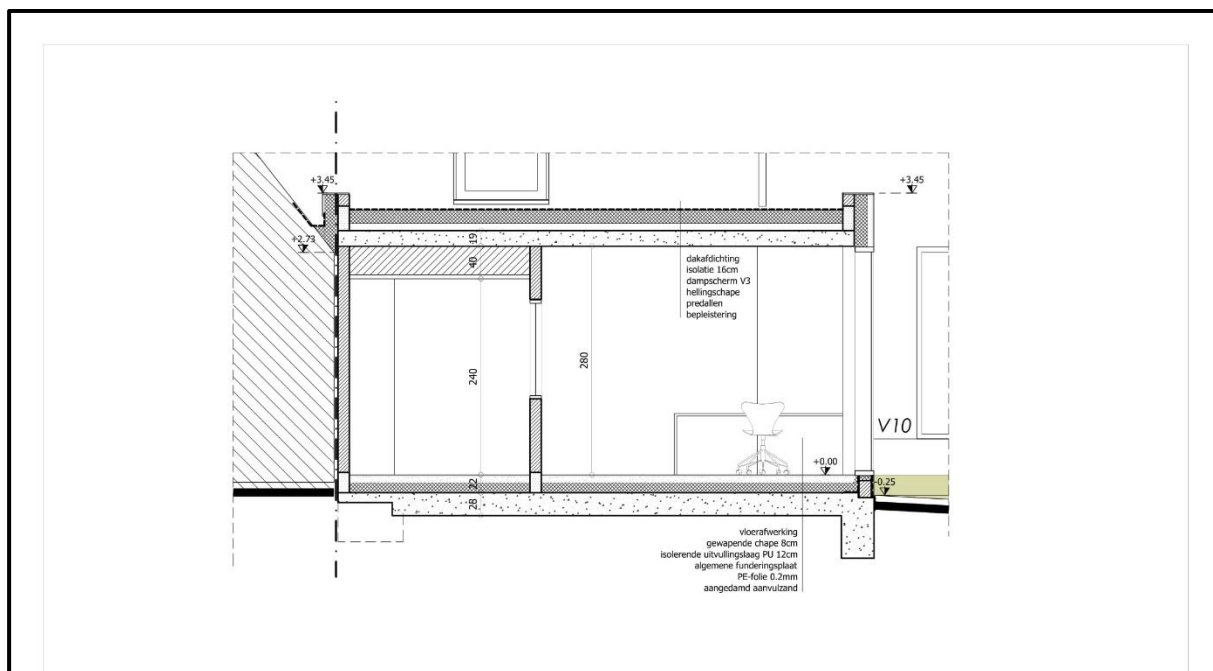

Figuur 7: Geplande toestand: snede AA' (bron: initiatiefnemer).

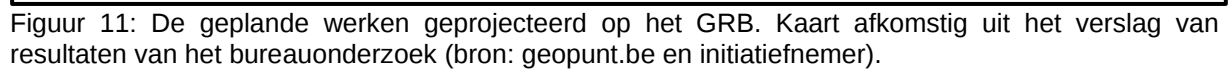

Figuur 8: Geplande toestand: snede BB' (bron: initiatiefnemer).

Architectural section drawing of a building, showing internal structure, roof, and surrounding landscape. The drawing includes various annotations in Dutch, such as "BOESCHPEESTRAAT" (Boeschpeestraat), "NIEUW VRIJLIGEND DOORGANG" (New free passage), and "BESTAANDE VERBODING SPEELPLAATS SCHOOL" (Existing prohibition of play area school). The drawing also shows dimensions and levels, such as "1103" and "1100".

Figuur 10: Geplande toestand: terreinprofiel (bron: initiatiefnemer).

⁷ Ibidem.

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten werd overgegaan tot een proefputtenonderzoek. Daartoe werd een prospectie door middel van proefputten ingericht (zie programma van maatregelen archeologienota⁸). Het doel van dit onderzoek via deze methode was een representatief beeld te krijgen van de ondergrond en die archeologisch in kaart te brengen.

In totaal werd 43m² onderzocht met proefputten, dat komt overeen met 3% van het totale gebied van 1347m², maar met 17% van het deel van het terrein dat onderhevig zal zijn aan verstoring (250m²).

Naam	Oppervlakte
Proefput 1	16m ²
Proefput 2	27m ²
%	17%

Tabel 1 : Oppervlaktes proefputten.

⁸ DEVALCKENEER L. 2020, Verslag van resultaten bureauonderzoek Poperinge - VBS Sint-Benedictus (prov. West-Vlaanderen) programma van maatregelen 2020I302.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd door veldwerkleider Matthias Galloo en archeologe Laure Meesen. Het veldwerk vond plaats op 23 september 2021 bij droog en zonnig weer (zie Figuur 12: Zicht tijdens het openleggen van proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).. Aansluitend bij het uitgraven van de prospectieputten werden deze opnieuw gedicht.

Figuur 12: Zicht tijdens het openleggen van proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).

1.2.3. Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m, 1m en 0,5m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bereikt. Het archeologisch relevante niveau werd opgeschaafd. Wanneer sporen aan het licht kwamen, werden deze onmiddellijk proper gelegd en gefotografeerd. Bij alle foto's was een schaallat, noordpijl en fotobord aanwezig. Op het fotobord stond de afkorting van het plangebied (POSB21), het vergunningsnummer (2021B160) en het spoornummer. Teneinde een goed beeld te krijgen van de bodemopbouw werden verspreid over het terrein 6 wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Voor het digitaal inmeten van de sporen, het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in m TAW) werd gebruik gemaakt van een GPS toestel.

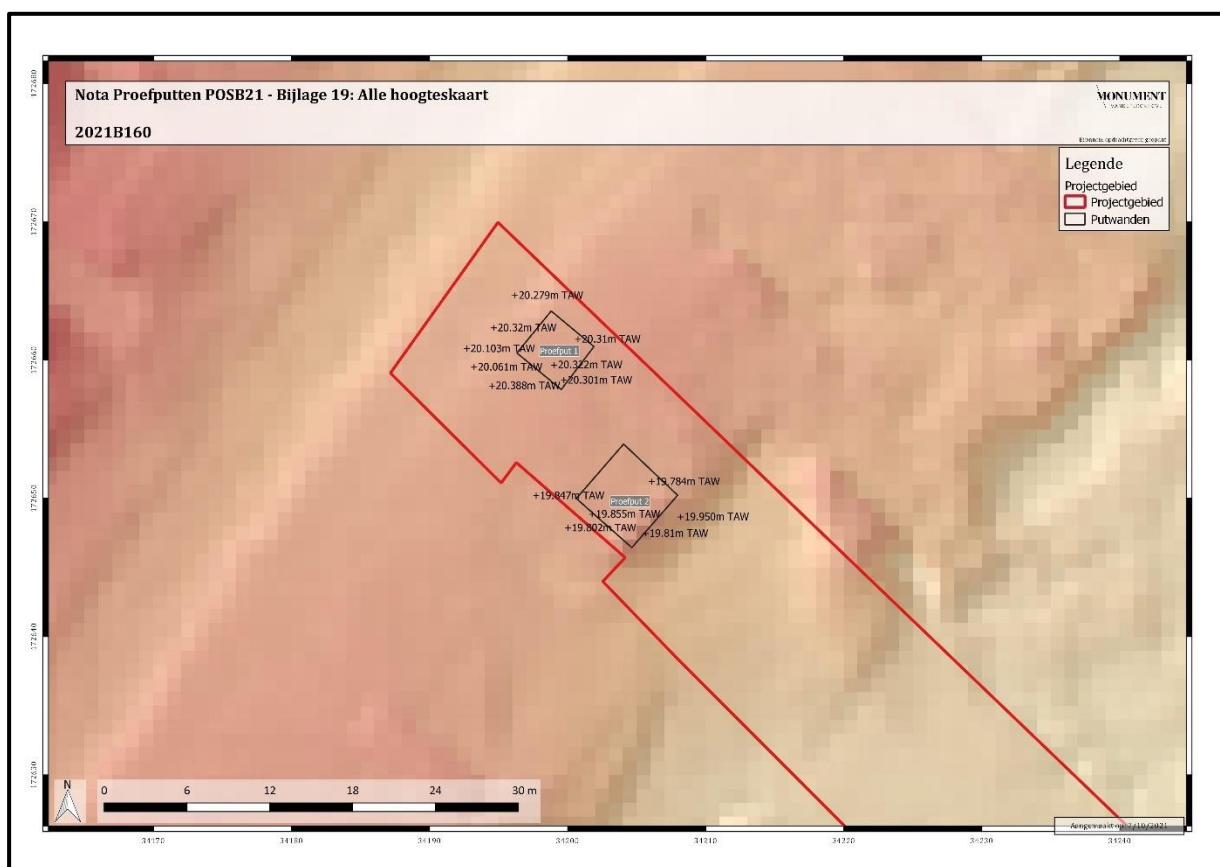
1.2.4. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Stratigrafie

Het plangebied kent over een afstand van ongeveer 100 m een hoogteverschil van ongeveer 2 m. Het hoogste punt bevindt zich in het noordwesten, grenzend aan de Boeschepestraat met +20mTAW. Het reliëf kent dan een daling dat haar diepste punt in het zuidwesten met +18mTAW. Het verloop van het reliëf gebeurt ook in een traspgewijze manier wat de antropogene aanleg van het reliëf doet vermoeden. De proefputten bevonden zich op het noordwestelijke deel van het terrein (zie Figuur 13).

Figuur 13: Hoogtemodel site met projectie gemeten hoogtes onderzoek, bijlage 19 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

In het verslag van resultaten bureauonderzoek werd de ondergrond reeds uitgebreid besproken. Daarin is onder meer te lezen dat deze bestaat uit een antropogene bodem. Verder van het projectgebied zijn natte kleigronden alsook natte en vochtige zandleembodems aangetroffen. Het betreft bodemtypes zoals Eep, Ldp, Ldc en Lhc. Eep bevindt zich ter hoogte van de Poperingevaart en kenmerkt zich door een sterk gleyige en natte kleibodem zonder profiel. Naar het zuiden toe gaat de bodem over naar een matig natte zandleembodem zonder

profiel (Ldp). Verder zuidelijk blijft de bodem even vochtig en wordt nog vochtiger met een sterk gevlekte en verbrokkelde textuur B-horizont (Ldc en Lhc).

Het terrein had in beiden proefputten een gelijkaardige opbouw. Ze werden beiden getypeerd door een combinatie van vloeren en muren waarop of -onder zich ophogingslagen bevonden. Op de diepste stukken werden steeds grondsporen aangetroffen.

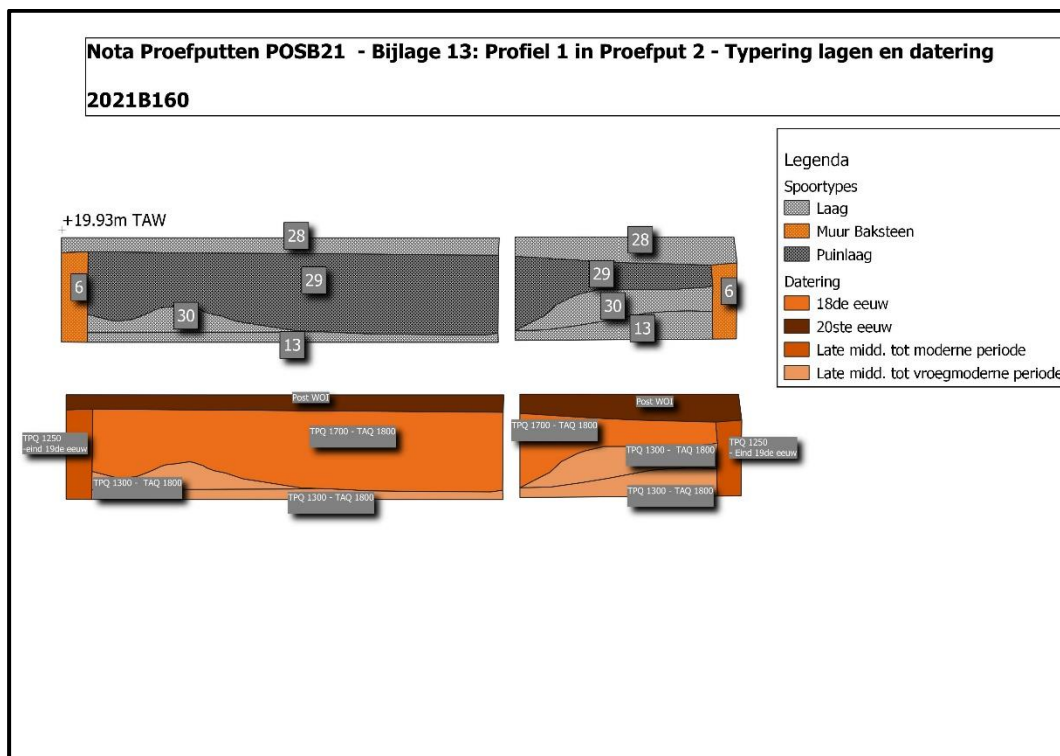
De profielen die in proefput 1 werden geplaatst tonen aan dat deze (in het noordelijk deel althans) bestond uit een ophogingspakket van 70cm diep (zie Figuur 23 tot Figuur 32 en bijlage 5, 6, 7, 16, 17 en 18). Hieronder werden muurresten (spoornummer 2, zie profiel 6 op figuur 27 en 28 en bijlage 18) en enkele grondsporen zoals kuilen en grachten (spoornummers 14, 15 en 16, zie profiel 4 en 5 op figuur 23 tot 26 en bijlage 16 en 17) aangetroffen. Deze bevonden zich in wat een antropogene laag (spoornummer 17) lijkt te zijn. Deze laag kreeg een antropogeen karakter mee omdat ze zowel aardewerk als dierlijk botmateriaal bevatte. De natuurlijk bodem bevindt zich in proefput 1 op ca. 70cm onder het maaiveld of op +18.85m TAW. Deze werd hier bereikt door een coupe te plaatsen op spoornummer 14 (zie Figuur 29). De diepste en oudste sporen in deze proefput zijn te dateren in de 2de helft van de 13de eeuw (spoornummer 15 en 17, zie profiel 6 in Figuur 27 en Figuur 28 en bijlage 18). Deze worden afgedekt door een minder nauw te dateren laag uit de late middeleeuwen tot vroegmoderne periode. Het pakket dat tot aan het maaiveld reikt werd gedateerd in de 18de eeuw.

De profielen die in proefput 2 werden geplaatst tonen ook aan dat er hier enkele ophogingspakketten aanwezig zijn (zie Figuur 14 tot Figuur 22, Figuur 33 tot Figuur 35 en bijlage 11, 12, 13, 14, 15 en 16). Deze werden afgezet boven enkele vloeren, muren, kuilen en paalkuilen. In het zuidelijk deel van de proefput is het ophogingspakket met spoornummer 28 vrij dun, met een diepte van 16cm (zie profiel 1 op Figuur 14 tot Figuur 16 en bijlage 13). Naar het noorden toe wordt dit pakket dikker tot een diepte van 40cm onder het maaiveld. Dit pakket wordt gedateerd na de Eerste Wereldoorlog. Deze laag dekt namelijk een kuil af (spoornummer 21) die een Eerste Wereldoorlog-datering meekreeg (zie profiel 3 in Figuur 20 tot Figuur 22 en bijlage 15). Enkel in profiel 1 en binnen in de structuur die afgelijnd wordt door muur 6 konden nauwe datering bekomen worden. Hier bevindt er zich een puinige ophogingslaag (spoornummer 29) die te dateren valt in de 18de eeuw. Deze laag bevatte vrij veel bouw materiaal, voornamelijk daktegels. De lagen die deze puinlaag afdekt zijn slechts breed te dateren in de late middeleeuwen tot vroegmoderne periode (spoornummer 30 en 13). De laag met nummer 13 bestond uit een vrij vaste, beige zandleem. De laag met spoornummer 30 bestond uit een vrij vaste, licht grijze zandleem waar veel houtskoolbrokjes in werden aangetroffen. Deze werden aangetroffen op een hoogte van +19.09m TAW.

In profiel 2 bevindt er zich onder laag 13 een kuil, bestaand uit verbrande leem, die ook te volgen was in het vlak (spoornummer 18 zie hieronder, zie Figuur 17 tot Figuur 19 en bijlage 14). Deze kreeg een brede datering in de late middeleeuwen mee. Hieronder bevond zich de

moederbodem, die de spoornummers 24 en 25 meekreeg. Op deze plaats bestond de moederbodem uit een vrij lichte, beige zandleem.

In profiel 3 (zie in Figuur 20 tot Figuur 22 en bijlage 15) werd er onder de kuil uit de wereldoorlog een laag aangetroffen die eveneens een vulling had van verbrande leem (spoornummer 22). Het was niet mogelijk deze nauw te dateren. Alle bovenliggende lagen hadden een datering die kon oplopen tot de 19de eeuw. De wereldoorlogkuil sneed op deze plaats ook een andere ophogingslaag (spoornummer 31) die ook niet nauw te dateren was. Deze bestond uit een vrij vaste, donkergrijze zandleem die inclusies van baksteen en kalkmortel bevatte.

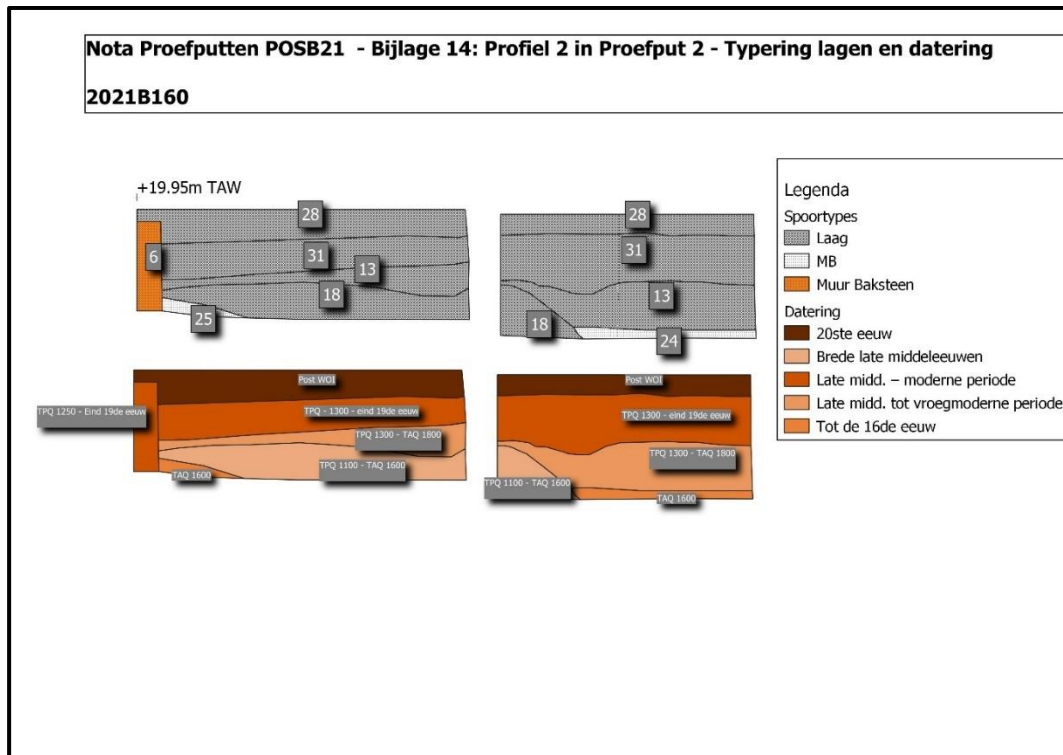
Figuur 14: Profieltekening profiel 1 met bovenaan spoortypes en onderaan de datering. De linkse tekeningen komen overeen met de zuidwestelijke wand van de proefput, de rechtse met de noordwestelijke wand, bijlage 13 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 15: Foto van de zuidwestelijke wand van profiel 1, proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 16: noordwestelijke wand van profiel 1, proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).

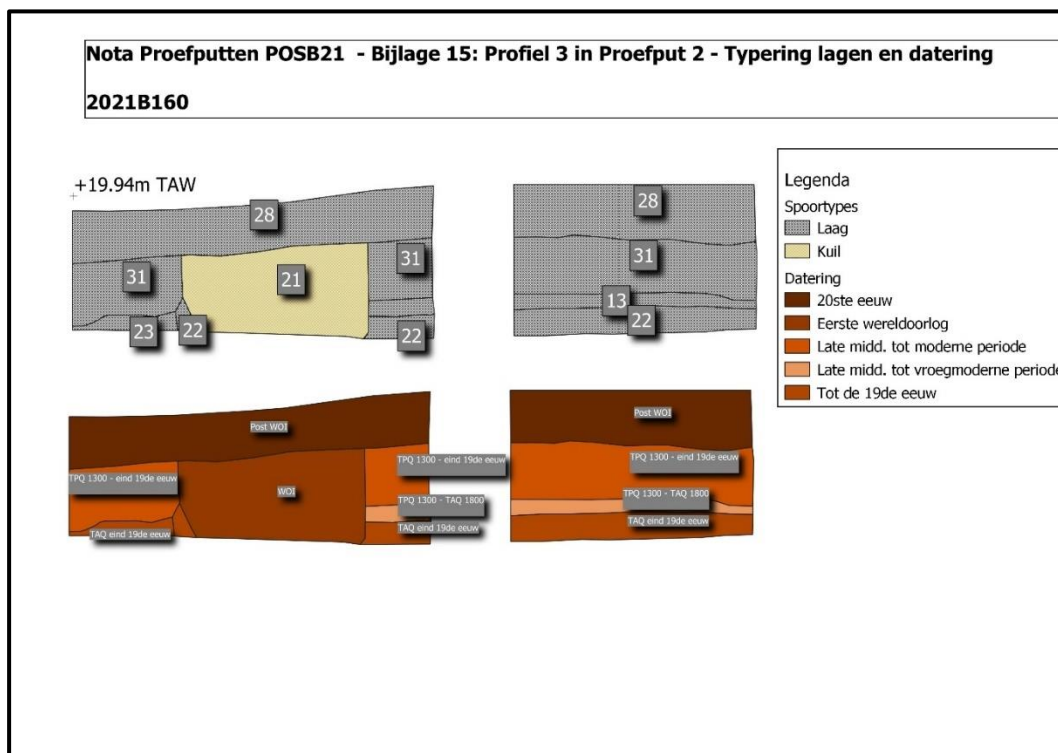
Figuur 17: Profieltekening profiel 2 met bovenaan spoortypes en onderaan de datering. De linkse tekeningen komen overeen met de noordwestelijke wand van de proefput, de rechtse met de noordoostelijke wand, bijlage 14 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 18: Noordwestelijke wand profiel 2, proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 19: noordoostelijke wand profiel 2, proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).

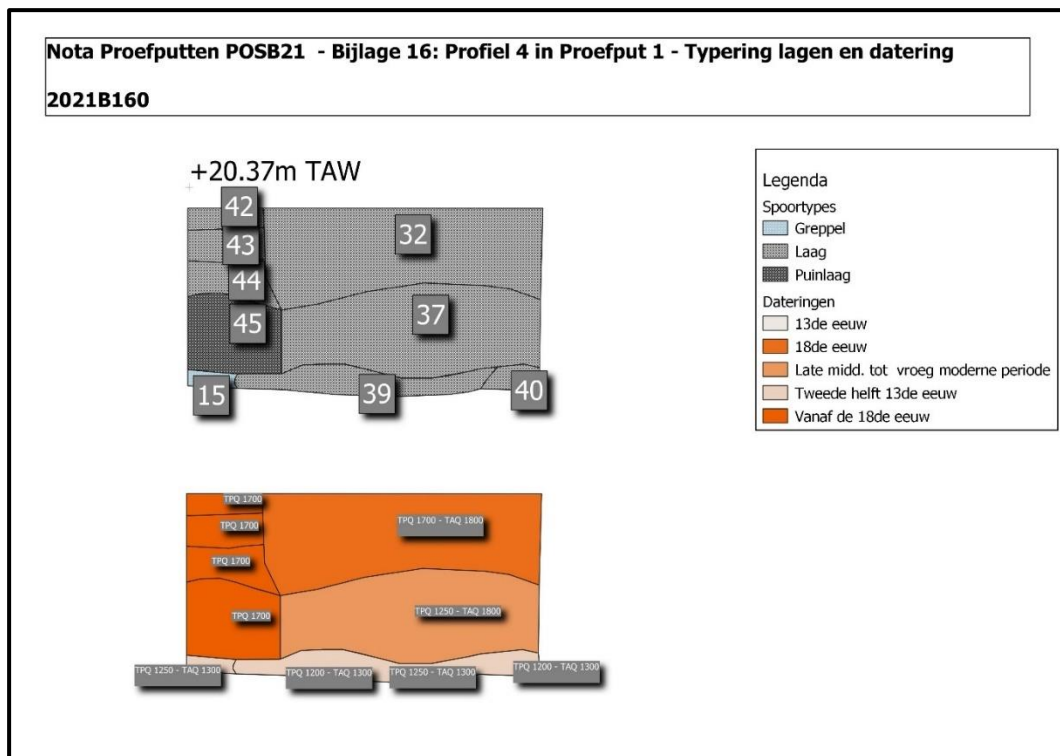
Figuur 20: Profieltekening profiel 3 met bovenaan spoortypes en onderaan de datering. De linkse tekeningen komen overeen met de noordoostelijke wand van de proefput, de rechtse met de zuidoostelijke wand, bijlage 15 (© Monument Vandekerckhove)

Figuur 21: Noordoostelijke wand profiel 3, proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).

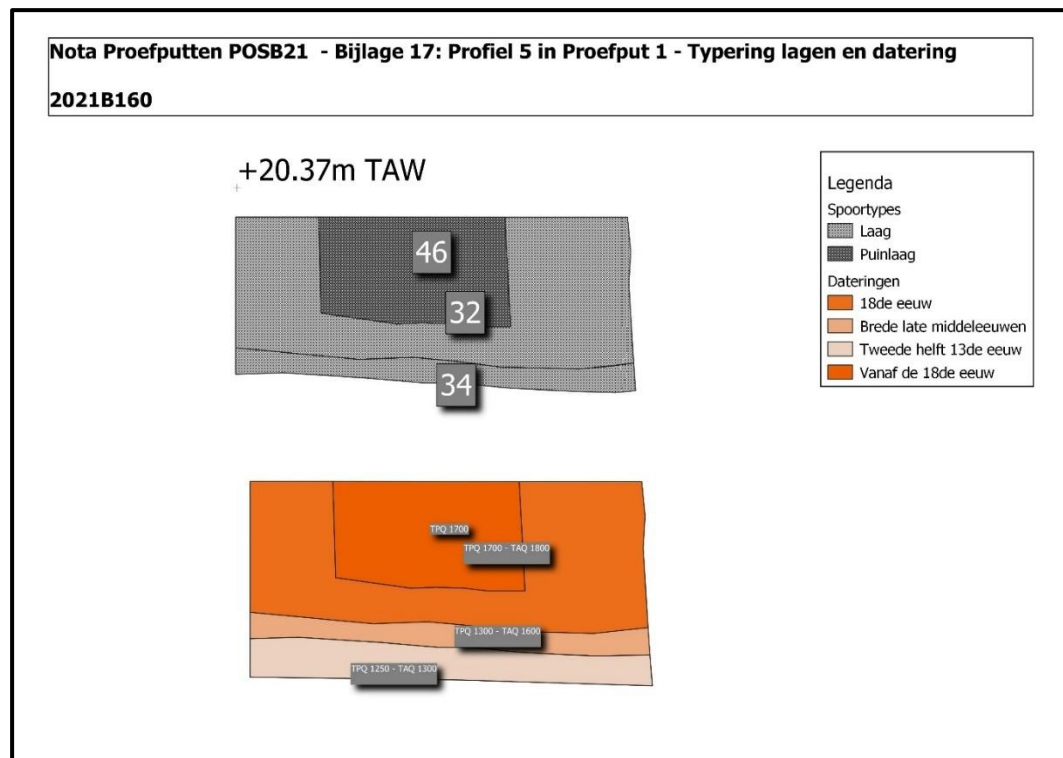
Figuur 22: Zuidoostelijke wand profiel 3, proefput 2 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 23: Profieltekening profiel 6 met bovenaan spoortypes en onderaan de datering, bijlage 16 (© Monument Vandekerckhove).

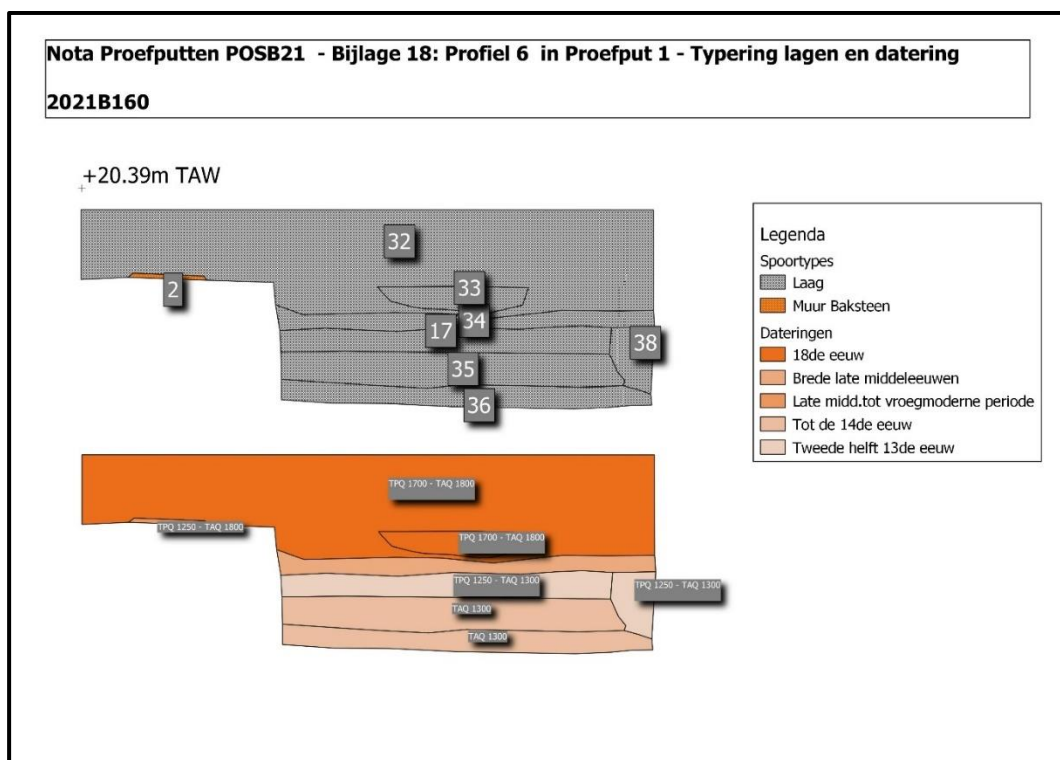
Figuur 24: Foto van profiel 4, proefput 1 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 25: Profieltekening profiel 6 met bovenaan spoortypes en onderaan de datering, bijlage 17 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 26: foto van profiel 5, proefput 1 (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 27: Profieltekening profiel 6 met bovenaan spoortypes en onderaan de datering, bijlage 18 (© Monument Vandekerckhove).

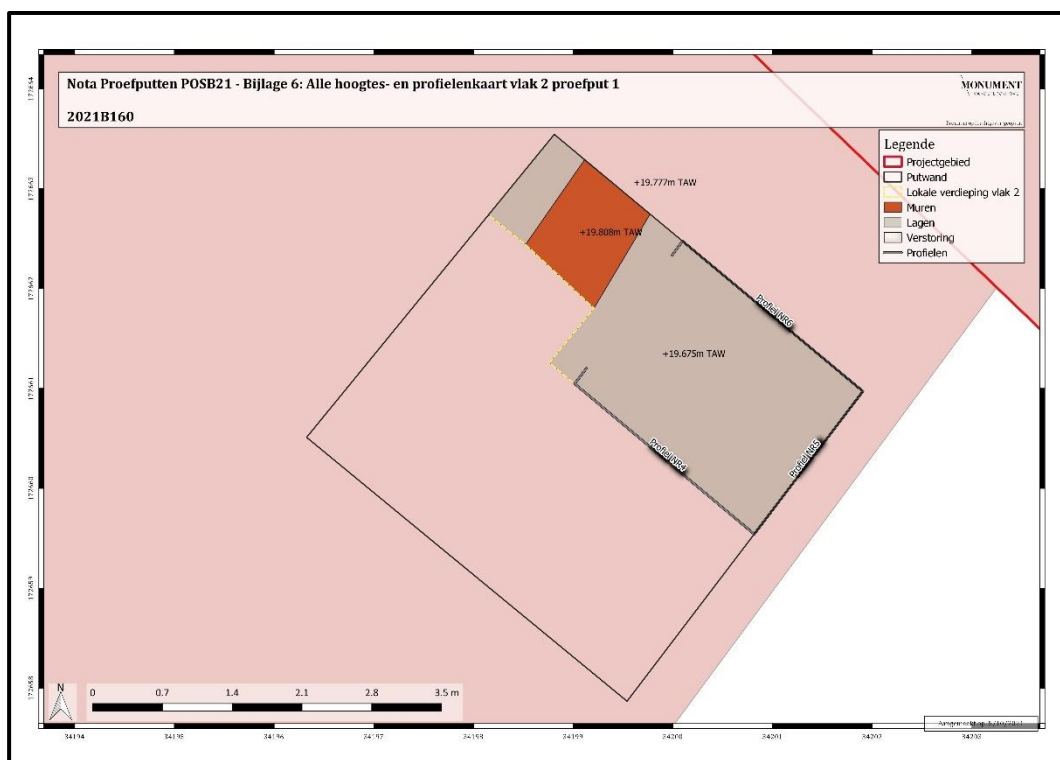
Figuur 28: foto van profiel 6, proefput 1(© Monument Vandekerckhove).

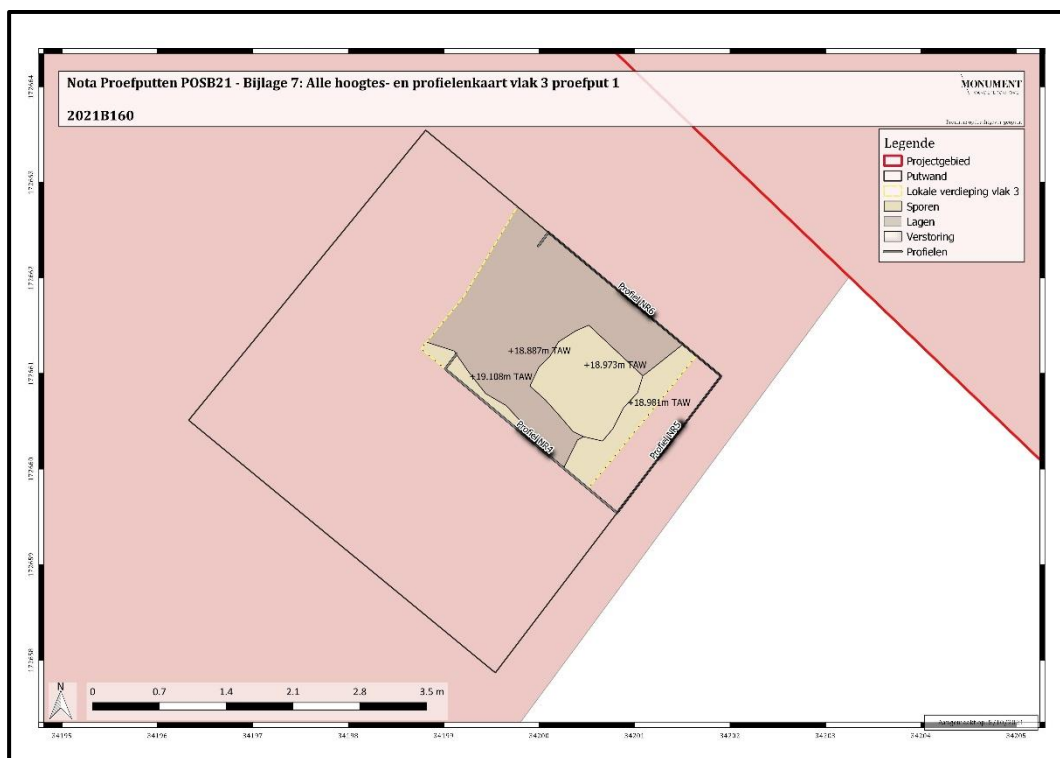
Figuur 29: Coupe op spoor 14, proefput 1 (© Monument Vandekerckhove).

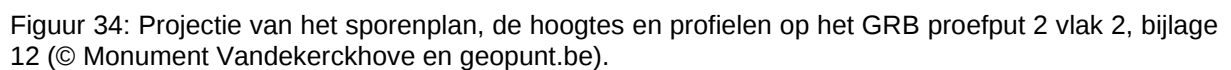
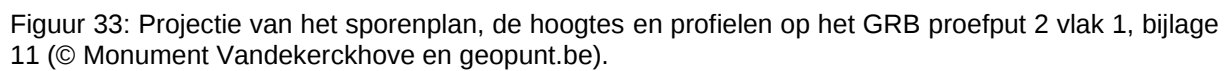
Figuur 30: Projectie van het sporenplan, de hoogtes en profielen op het GRB proefput 1 vlak 1, bijlage 5 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

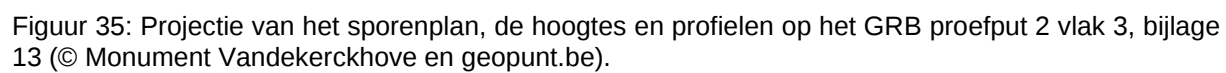

Figuur 31: Projectie van het sporenplan, de hoogtes en profielen op het GRB proefput 1 vlak 2, bijlage 6 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 32: Projectie van het sporenplan, de hoogtes en profielen op het GRB proefput 1 vlak 3, bijlage 7 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

2.2. Assessment sporen

Tijdens de archeologische prospectie door middel van proefputten zijn in totaal 46 spoornummers toegekend (zie Figuur **42** tot Figuur **47** en bijlage 2, 3, 4, 8, 9 en 10). Er werden muurresten, vloeren en enkele grondsporen herkend. Deze verschillende sporen vertoonden geen uitgesproken clustering. Ze waren zowel aanwezig in proefput 1 als proefput 2.

2.2.1. Laat middeleeuwse sporen

Vier sporen kunnen met zekerheid in de late middeleeuwen gedateerd worden. Dit zijn de kuilen met spoornummer 14, 16 en 18 en de greppel met spoornummer 15. De kuilen 14 en 16 bevonden zich op het derde vlak van proefput 1 (zie Figuur **36** en Figuur **44** en bijlage 4). Enkel kuil 14 was volledig in het vlak registreerbaar. Dit had een min of meer vierkante vorm in het vlak met een oppervlakte van ca. 1m² en had bij coupe een komvormige doorsnede. Deze bestond uit één laag (spoornummer 26) en bestond uit een vrij vaste, donkergrijze kleiige zandleem. Deze had baksteenbrokjes en houtskoolspikkels als inclusies. Dit spoor werd op basis van het aangetroffen vondstmateriaal breed gedateerd in de late middeleeuwen (van 1300 n. Chr. tot 1600 n. Chr.). De kuil met spoornummer 16 bevond zich maar ten dele in het vrij gelegde vlak. Er konden wel twee fasen in de opvulling worden herkend. Deze bovenste vulling bestond uit een vrij vaste, donkergrijze zandleem met houtskoolbrokjes (spoornummer 39, zie profiel 4 in Figuur **23** tot Figuur **24** en bijlage 16). Hieronder bevond zich een vrij vaste, licht grijze zandleemvulling (spoornummer 40, zie profiel 4 in Figuur **23** tot Figuur **24** en bijlage 16). Deze lagen konden gedateerd worden in de 13de eeuw. De kuil met spoornummer 14 snijdt in dit derde vlak van proefput 1 ook een greppel (spoornummer 15) die zich gedeeltelijk buiten het aangelegde vlak bevindt. Bij het couperen van deze greppel was deze komvormig in doorsnede en bestond ze uit een vrij losse, licht groenig grijze zandvulling waarin brokjes baksteen en ijzerzandsteen aanwezig waren (spoornummer 27 en 38, zie profiel 5 en 6 in Figuur **25** tot Figuur **28** en bijlage 17 en 18). Deze greppel werd gedateerd in de tweede helft van de 13de eeuw.

Figuur 36: Vlakfoto van vlak 3 in proefput 1. Op de foto zijn de sporen 14, 15, 16 en 17 zichtbaar (© Monument Vandekerckhove).

Het enige spoor die met enige zekerheid een laatmiddeleeuwse datering had in proefput 2 was de kuil met spoornummer 18. Deze bevond zich op het derde vlak in de noordelijke hoek van de proefput (zie Figuur **35** en Figuur **37** en bijlage 13). De vulling van deze laag bestond uit verbrande leem. De datering van deze laag gebeurde op basis van het vondstmateriaal.

Figuur 37: Foto van vlak 3 in proefput 2. Op de foto is het spoor 18 zichtbaar (© Monument Vandekerckhove).

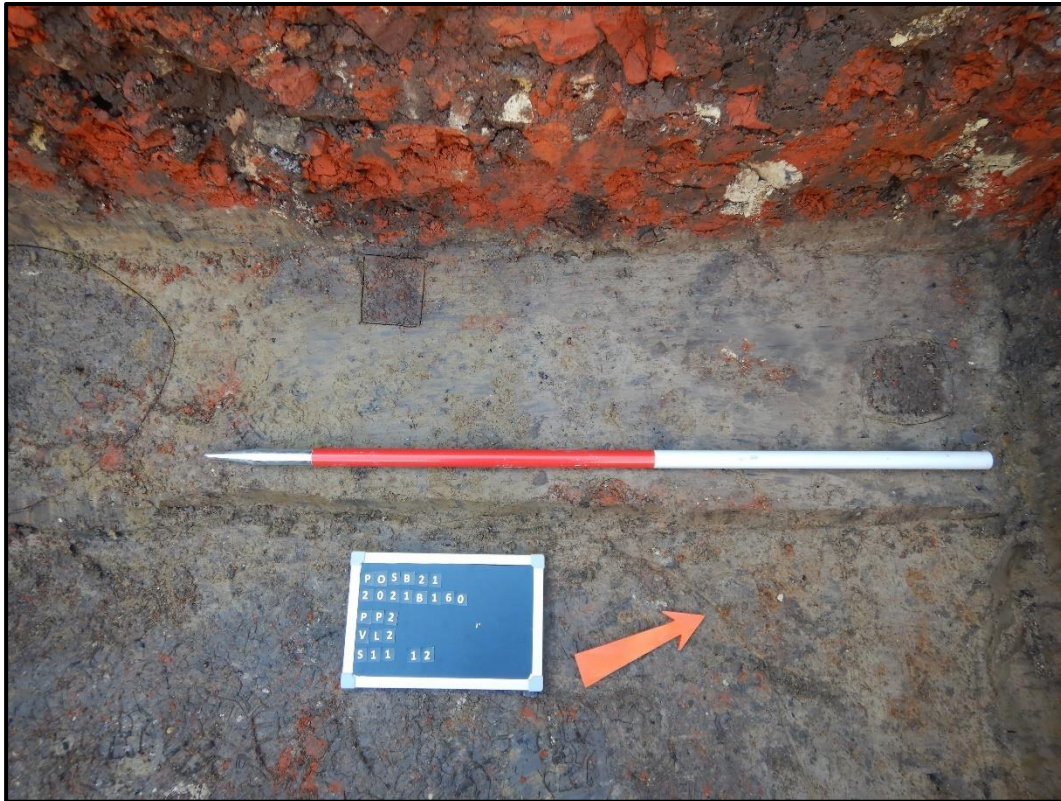
2.2.2. Laat middeleeuwse tot vroeg-moderne sporen

Zowel in proefput 1 en proefput 2 werden er sporen aangetroffen die een bredere datering in de late middeleeuwen tot de vroegmoderne periode hebben. In proefput 1 is dit de muur met spoornummer 2 die zich op het tweede vlak bevindt (zie Figuur 31 en Figuur 38 en bijlage 6). Deze was te volgen over 1m, was 80cm breed en bestond uit rode bakstenen die een dimensie van 22cmx10cmx5cm hadden. Deze bakstenen werden samengehouden door een beige zand. De datering van deze muur gebeurde a.d.h.v. de stratigrafische relaties.

Figuur 38: Foto van vlak 2 in proefput 1. Op de foto is de muur 2 zichtbaar (© Monument Vandekerckhove).

In proefput 2 werden er op het tweede vlak enkele paalkuilen en kuilen aangetroffen die ook een bredere datering in de late middeleeuwen tot de vroegmoderne periode hebben. Deze bevonden zich in het westelijke deel van proefput 2 (zie Figuur 39, Figuur 46 en bijlage 9). De kuil met spoornummer 9 had een oppervlakte van 1,2m² en de paalkuil 10 van 13cm². Deze hadden beide een vulling van licht grijze zandleem. Ten westen van deze sporen bevonden zich twee kleinere paalkuilen (spoornummer 11 en 12) die in het vlak een vierkante vorm hadden. Deze hadden een bruine zandlemige vulling.

Figuur 39: Foto van vlak 2 in proefput 2. Op de foto zijn de sporen 9, 10, 11 en 12 zichtbaar (© Monument Vandekerckhove).

2.2.3. Moderne sporen

Twee sporen hadden een moderne datering. Dit waren de vloeren die zich op het eerste vlak van de tweede proefput bevonden (zie Figuur 40 en Figuur 45 en bijlage 8). Deze hadden het spoornummer 5 en 7 en bestonden uit bakstenen. Bij vloer 5 bestonden deze uit rode bakstenen die op hun vlakke kant werden gelegd. Deze vloer had een oppervlakte van 3m². Tussen de bakstenen was geen mortel zichtbaar. De vloer met spoornummer 7 bevond zich ten zuiden van vloer 5 en werd ten zuidoosten begrensd door muur 41. Deze vloer bestond uit rode bakstenen die op hun strek kant waren geplaatst. Deze vloer had een oppervlakte van 2,4m² en vertoonde geen duidelijke mortel of patroon. De datering van deze vloeren gebeurde aan de hand van de stratigrafische relaties.

Figuur 40: Foto van vlak 1 in proefput 2. Op de foto zijn de sporen 5, 6, 7 en 41 zichtbaar (© Monument Vandekerckhove).

2.2.4. Eerste wereldoorlog-sporen

In het tweede vlak van proefput 2 werd een kuil aangetroffen die een wereldoorlog-datering meekreeg (zie Figuur **46** en bijlage 9). Deze kuil bevond zich maar gedeeltelijk in het vlak en had een donker beige, zandige vulling. Het deel van de kuil dat zichtbaar was in het vlak had een oppervlakte van 1m². De datering van deze kuil gebeurde a.d.h.v. van het aangetroffen vondstmateriaal.

2.2.5. Niet nauw te dateren sporen

Zeven sporen waren niet zeer nauw te dateren. Drie hiervan bevinden zich in de eerste proefput (zie Figuur **42** tot Figuur **44** en bijlage 2 tot 3) . De andere vier werden aangetroffen in de tweede proefput (zie Figuur **45** tot Figuur **47** en bijlage 8 tot 9). In de eerste proefput beslaat het de vloer met spoornummer 1 en de muren met spoornummer 3 en 4. De vloer met spoornummer 1 werd aangetroffen op het eerste vlak; bestond uit rode, gebroken bakstenen die in een willekeurig patroon werden gelegd. Tussen deze bakstenen werd geen mortel aangetroffen, er werd eerder een soort zand gebruikt. Dit spoor wordt gedateerd vanaf het begin van de 18de eeuw, maar kan ook veel jonger zijn. Ten zuidwesten van deze vloer bevond zich een muur die hier op aansloot. Deze bestond uit rode bakstenen met een formaat van 21cmx10cmx6cm die werden samengehouden door een zeer harde, weinig zandige, licht witte

kalkmortel. Omdat deze aansluit op spoor 1 wordt hier een gelijkaardige datering verondersteld. Binnen de rechthoek die gevormd wordt door de muur 3 werd een oudere muur aangetroffen. Deze kreeg het spoornummer 4 mee en was opgebouwd uit brokken rode baksteen die werden samengehouden door een vrij harde zandmortel. Het is moeilijk deze muur een datering mee te geven. De hoogste ouderdom is vanaf de late middeleeuwen en mogelijk sluit deze aan op de muur nummer 2. Deze bevinden zich namelijk op hetzelfde traject.

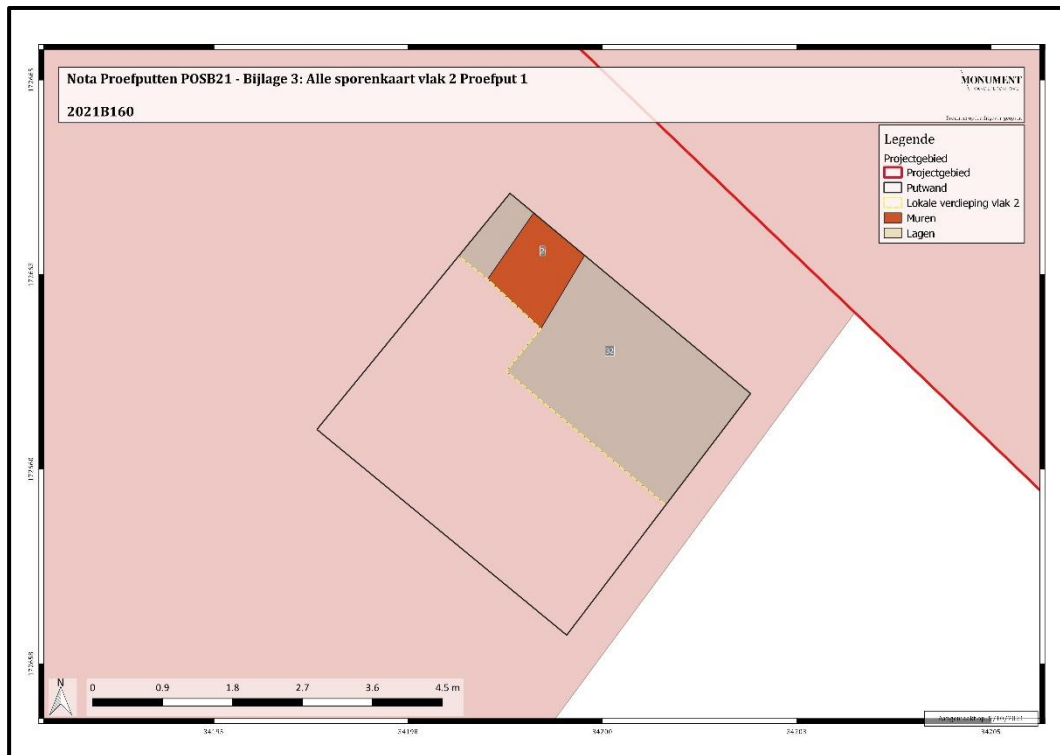
De niet nauw te dateren sporen uit proefput 2 zijn drie muren en één kuil. Muur 6 bevindt zich in het westelijk deel van proefput 2 en bestaat uit rode bakstenen met een formaat van 21cmx11cmx6cm die werden samengehouden door een vrij zachte, donker beige zandmortel met kalkstippen. Deze muur was tot een diepte van 70cm bewaard. Omdat er geen geassocieerde vondsten en geen duidelijk stratigrafische gegevens voorhanden zijn, kan deze muur slechts heel breed tussen de late middeleeuwen en de moderne periode worden gedateerd. De vloeren 5 en 7 lijken deze muur wel te volgen, wat misschien een indicatie is dat deze in de moderne periode dient gedateerd te worden. Hetzelfde geldt voor de muur met spoornummer 19. Deze sloot langs de noordoostelijke zijde aan op muur 6, bestond uit gele brokken bakstenen waartussen geen mortel zichtbaar was en kan niet breder gedateerd worden dan de late middeleeuwen tot vroegmoderne periode. Het feit dat deze aansluit op muur 6 geeft aan dat beide wel een gelijkaardige datering zullen hebben. Muur 41 bevond zich zuidoosten van vloer 7 en is hier waarschijnlijk gelijktijdig aan, hoewel dit niet met zekerheid kan gesteld worden. Daarom wordt deze muur gedateerd vanaf de 18de eeuw. Deze muur bestond uit brokken rode baksteen, waartussen geen mortel zichtbaar was. Waarschijnlijk gaat het hier om een funderingsmuur. Tenslotte werd er in het vlak rond muur 19 een kuil met een oppervlakte van 3.5m² aangetroffen. Deze had een grijzige, puinige zandleemvulling en wordt gedateerd van de late middeleeuwen (vanaf 1250 N.Chr.).

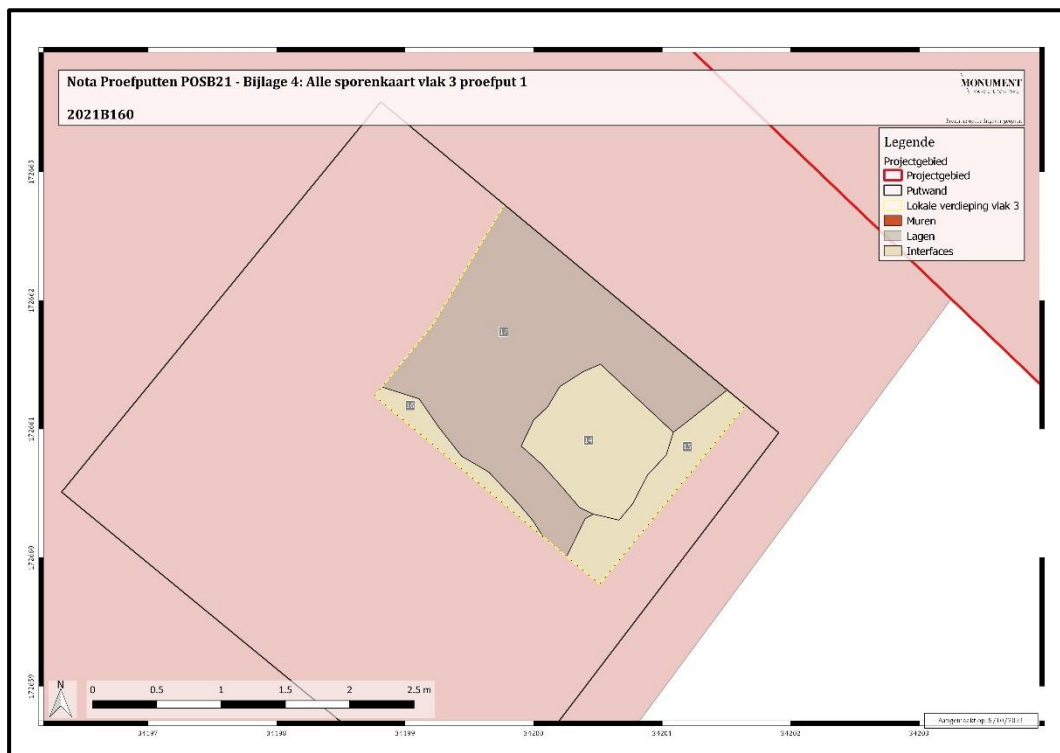
Figuur 41: Foto van vlak 2 in proefput 2. Op de foto is de muur met spoornummer 6 zichtbaar (© Monument Vandekerckhove).

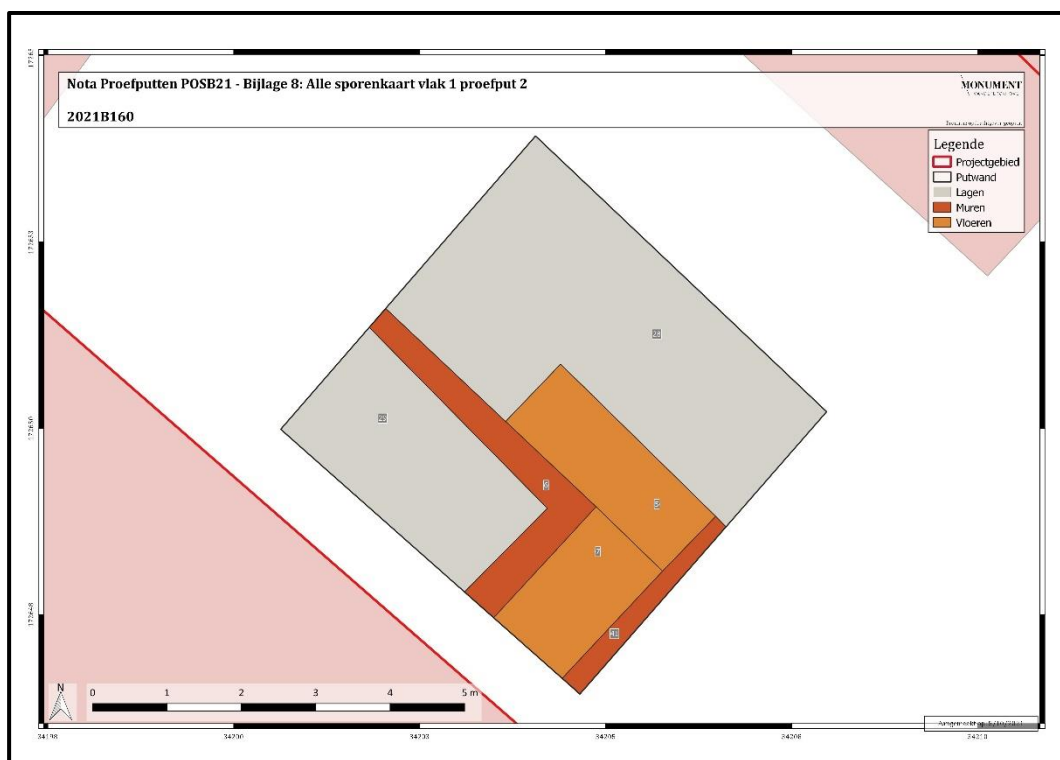
Figuur 42: Projectie van het sporenplan op het GRB proefput 1 vlak 1, bijlage 2 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 43: Projectie van het sporenplan op het GRB proefput 1 vlak 2, bijlage 3 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

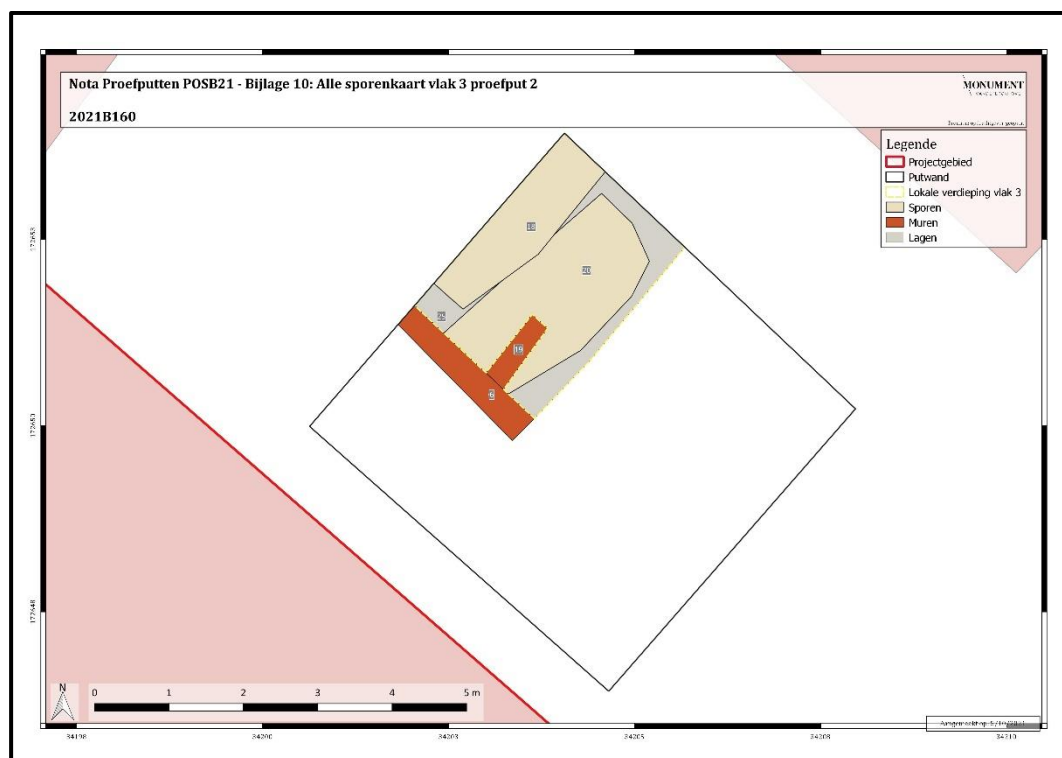
Figuur 44: Projectie van het sporenplan op het GRB proefput 1 vlak 3, bijlage 4 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 45: Projectie van het sporenplan op het GRB proefput 2 vlak 1, bijlage 8 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 46: Projectie van het sporenplan op het GRB proefput 2 vlak 2, bijlage 9 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 47: Projectie van het sporenplan op het GRB proefput -2 vlak 3, bijlage 10 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

2.3. Assessment vondsten

Tijdens de archeologische prospectie door middel van proefputten werden vondsten aangetroffen gerelateerd aan 10 sporen. Deze zijn de nummers 13, 14, 16, 17, 18, 21, 28, 29, 32 en 34 (zie Figuur 42 tot Figuur 47 en bijlage 2 tot 4 en 8 tot 10).

In spoor 13 werd er aardewerk, dierlijk bot en bouwmaterialen aangetroffen. Het aardewerk bestaat uitsluitend uit rood geglazuurd aardewerk waarin niet meteen vormen werden herkend (zie Figuur 48). Het dierlijk botmateriaal is eerder beperkt, bestaat uit twee specimen en kunnen waarschijnlijk geïdentificeerd worden als keukenafval. Ook het bouw materiaal is slechts beperkt aanwezig en bestond uit een stuk tegel.

Figuur 48: Aardewerk afkomstig uit spoor 13, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

In spoor 14 werd er eveneens aardewerk, dierlijk bot en bouwmaterialen aangetroffen. Het aardewerk bestaat hier uit grijs en rood geglazuurd materiaal, aangevuld met wat steengoed (zie Figuur 49). Onder het grijze materiaal kon een kan worden herkend. Bij het rood geglazuurd was een kan en een grape aanwezig. In totaal werden er acht stukken gerecupereerd. Het botmateriaal bestaat hier uit één specimen, dat toebehoorde aan een schaap of een geit. Dit stuk werd geïnterpreteerd als keukenafval. Het bouw materiaal bestond in deze context uit een stuk baksteen en een stuk ijzerzandsteen.

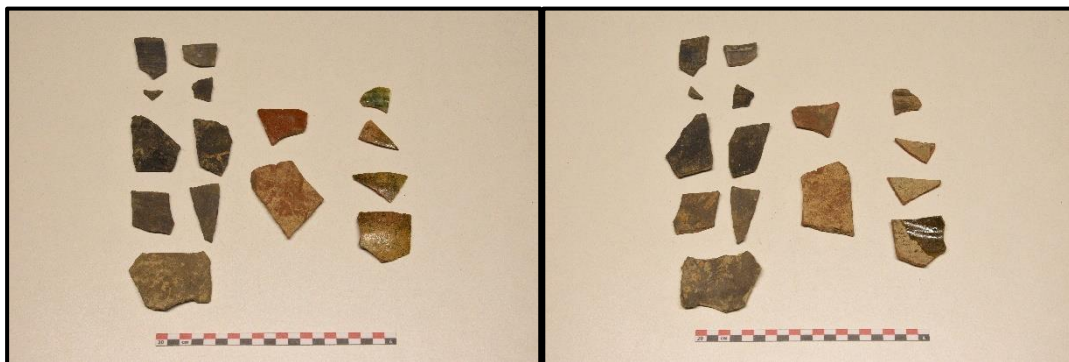
Figuur 49: Aardewerk afkomstig uit spoor 14, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

In spoor 16 werd er aardewerk en bouwmaterialen aangetroffen. Het aardewerk bestaat er uit grijs gedraaid en hoogversierd Noord-Frans aardewerk (zie Figuur 50). Er konden geen specifieke vormen worden herkend. Het bouw materiaal in deze context bestond uit een stuk ijzerzandsteen.

Figuur 50: Aardewerk afkomstig uit spoor 16, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

In spoor 17 werd er aardewerk, dierlijk bot, bouwmaterialen en metaal aangetroffen. Het aardewerk bestaat hier uit grijs gedraaid, rood geglazuurde en Noord-Frans hoogversierde aardewerk (zie Figuur 51). Bij de grijze exemplaren vertoonde één randscherf een ribbelvormige versiering. Het bouw materiaal in deze context bestaat uit baksteen en enkele stukken ijzerzandsteen. In deze context werd er vrij veel bot aangetroffen (18 specimen) die toebehoorden aan runderen en schapen of geiten. Daarnaast werd er een botje van een microfauna aangetroffen. Deze beenderen vallen dus binnen de tafonomische groep van slachtafval en commensalen. Het aangetroffen metaal tenslotte bestond uit een kleine ijzerslak (zie Figuur 52).

Figuur 51: Aardewerk afkomstig uit spoor 17, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

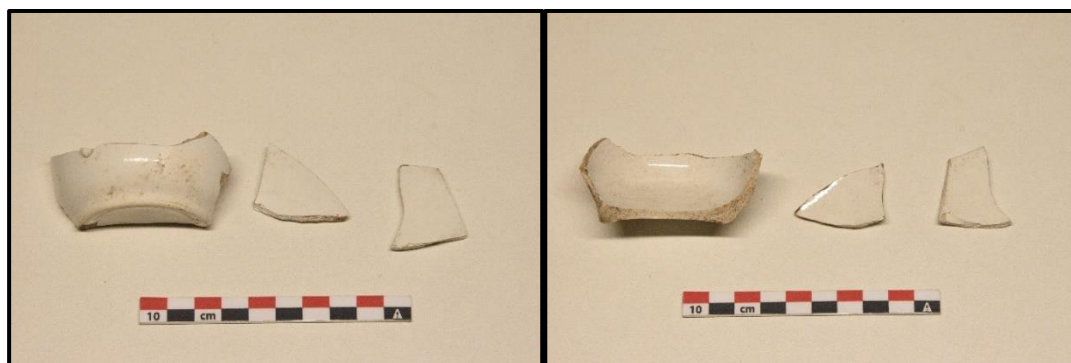
Figuur 52: Slak afkomstig uit spoor 17.

In spoor 18 werd er enkel aardewerk aangetroffen. Dit bestond uit twee stukken grijs gedraaid aardewerk (zie Figuur 53).

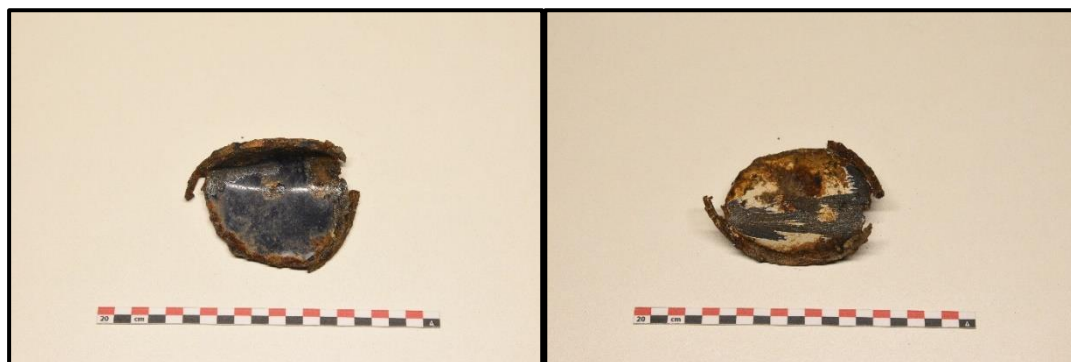

Figuur 53: Aardewerk afkomstig uit spoor 18, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

In spoor 21 werd een grote variëteit aan vondstcategorieën aangetroffen. Deze omvatten zowel aardewerk, bouwmaterialen, dierlijk bot, metaal, glas als plastic. Het aangetroffen aardewerk bestond uit drie scherven faience (zie Figuur 54). Het bouw materiaal bestond uit 1 stuk baksteen. Het metaal bestond uit een metalen schijf, waarschijnlijk het deksel van een conservenblik (zie Figuur 55). De stukken glas bestonden uit een bokaal en de hals van een fles (zie Figuur 56). Het dierlijk bot bestond uit een niet te definiëren stuk lang been met zaagsporen. Het stuk plastic tenslotte bestond uit een tandenborstel (zie Figuur 57). Vanwege de samenstelling van dit vondstensemble werd dit spoor in de eerste wereldoorlog gedateerd.

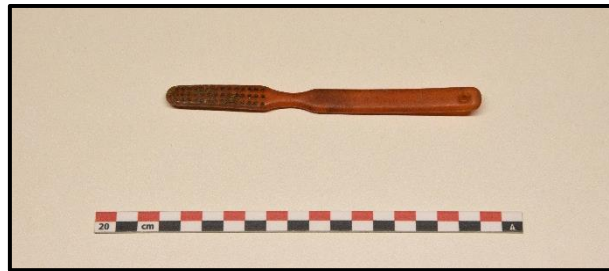
Figuur 54: Aardewerk afkomstig uit spoor 21, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 55: Metaal afkomstig uit spoor 21, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 56: Glas afkomstig uit spoor 21 (© Monument Vandekerckhove).

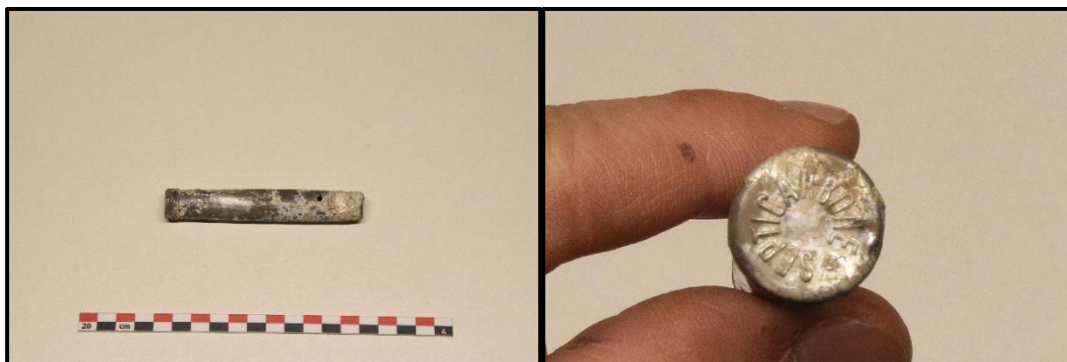

Figuur 57: Tandeborstel afkomstig uit spoor 21 (© Monument Vandekerckhove).

Ook spoor 28 vertoonde een grote variëteit aan vondstcategorieën. In deze laag werden zowel aardewerk, bouwmaterialen, dierlijk bot, metaal als pijpen in pijpaaarde aangetroffen. Het aardewerk bestaat uit rood geglaazuurd aardewerk, faience, industrieel wit en steengoed (zie Figuur 58). Bij het rood aardewerk kon een bord en een bloempot worden herkend. Het aangetroffen bouw materiaal bestond uit bakstenen en daktegels. Het dierlijk bot materiaal was te fragmentair om aan een soort of een tafonomische groep te worden toegewezen. Er werden twee pijpenstelen in witte pijpaaarde aangetroffen en het metaal bestond uit een langwerpige cilinder met een deksel. Op dit deksel is het woord “SEPTICARBONE” leesbaar (zie Figuur 59). Het gaat hier waarschijnlijk om de verpakking van een geneesmiddel.

Figuur 58: Aardewerk afkomstig uit spoor 28, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 59: Metaal afkomstig uit spoor 28, met detail opschrift (© Monument Vandekerckhove).

In spoor 29 werd er aardewerk, bouwmaterialen, dierlijk bot en pijpen in pijpenaarde aangetroffen. Het aardewerk bestaat hier uit rood geglaazuurd aardewerk en faience (zie Figuur 60 en Figuur 61). Bij het rood geglaazuurd werd een bord en een bloempot herkend. Er was een grote hoeveelheid bouw materiaal aanwezig (14 specimen) die vooral uit daktegels lijken te bestaan. Het dierlijk bot is hier moeilijk aan een specifieke diersoort toe te wijzen, maar lijkt wel te bestaan uit slachtafval en tafelaafval. De kleipijpen tenslotte bestaan uit drie witte pijpenstelen.

Figuur 60: Aardewerk afkomstig uit spoor 29, buitenkant (© Monument Vandekerckhove).

Figuur 61: Aardewerk afkomstig uit spoor 28, binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

In spoor 32 werd ook een grote variëteit aan vondstmateriaal aangetroffen. Dit bestond hier uit aardewerk, bouwmaterialen, glas, dierlijk bot en kleipijpen. Het aardewerk bestond uit rood geglazuurd aardewerk en faience (zie Figuur 62). Bij het faience werden er florale motieven opgemerkt. Er werd in deze context zeer veel bouw materiaal aangetroffen en dit bestond uit zowel bakstenen, ijzerzandsteen, tegels en daktegels, allen samen goed voor 20 specimen. Het glas bestond in deze context uit een klein stuk vensterglas. De identificeerbare stukken dierenbot behoorde toe aan runderen en werden als slachtafval geïnterpreteerd. Van de kleipijpen werden tenslotte vijf fragmenten aangetroffen die allen uit pijpenstelen bestonden.

Figuur 62: Aardewerk afkomstig uit spoor 32, buiten en binnenkant (© Monument Vandekerckhove).

In spoor 34 tenslotte werd er enkel aardewerk en dierlijk bot aangetroffen. Het aardewerk bestond uit grijs en rood geglaazuurd aardewerk waarin geen specifieke vormen konden worden herkend. Het dierlijk bot bestond uit één niet nader te definiëren specimen die waarschijnlijk slachtafval betrof.

2.4. Assessment stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.5. Assessment conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek

2.6. Assessment onderzochte gebied

2.6.1. Datering en interpretatie

Binnen het projectgebied werd een vrij vaste licht beige zandleembodem aangetroffen. Deze natuurlijke bodemopbouw was in beide proefputten niet meer bewaard. Er kon steeds enkel een C-horizont worden opgetekend, en dit vaak meer dan meter onder het maaiveld. Het niveau van het projectgebied loopt licht schuin af naar het zuidoosten met hoogtes op het maaiveld van ca. +20.79m TAW (noordwest) tot +19.95m TAW (zuidoost). Er werden drie archeologische niveaus aangetroffen, waarvan het hoogste zich op +20.30m TAW bevond en het diepste op +18.81m TAW.

Binnen het projectgebied werden muurresten, bakstenen vloeren, en verschillende grondsporen aangetroffen. Deze zijn waarschijnlijk te verbinden met stedelijke bewoning uit de late middeleeuwen tot de moderne periode. Daarnaast werd één spoor uit de eerste wereldoorlog aangetroffen.

2.6.2. Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen

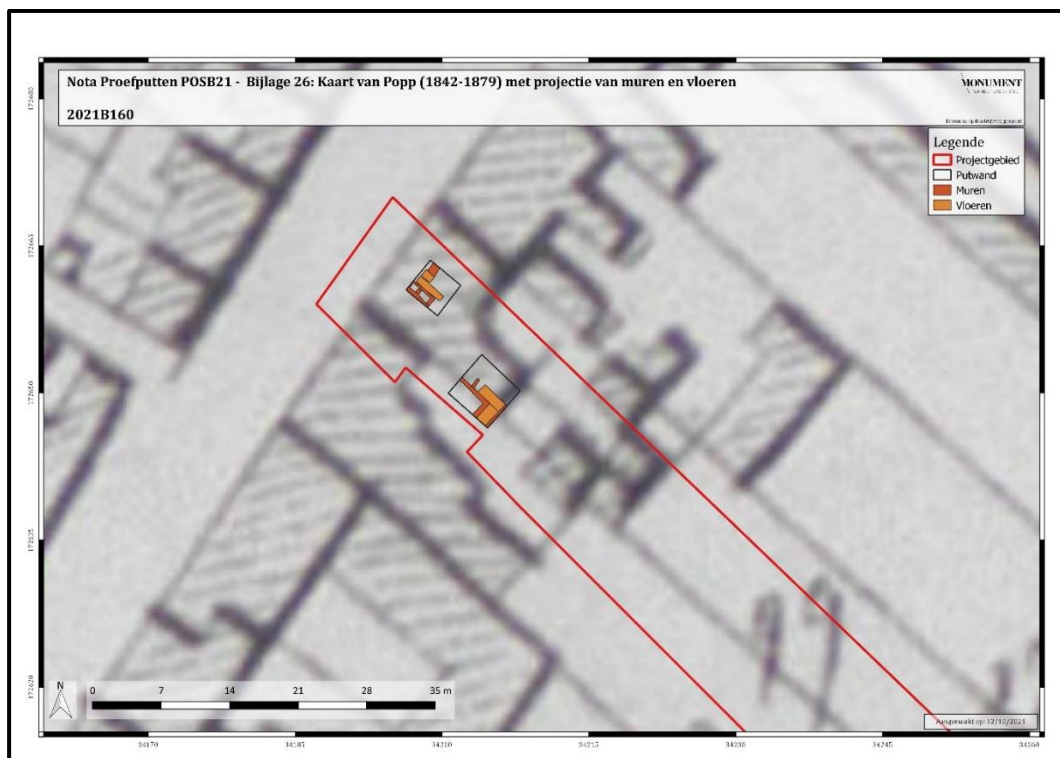
Binnen het plangebied werd muurwerk, vloeren, grondsporen en ophogingslagen aangetroffen die waarschijnlijk te verbinden zijn met de stedelijk bewoning te Poperinge en dit zowel in de middeleeuwse, vroegmoderne als moderne fase. Het is onduidelijk in welke mate deze muren te verbinden zijn met het Benedictinessenklooster. De muur met spoornummer 2 uit proefput 1 komt mogelijk overeen met een buitenmuur zichtbaar op de kaart van Ferraris (zie Figuur 63 en bijlage 24). Deze muur lijkt ook nog aanwezig op de Atlas der Buurtwegen en de kaart van Popp (zie Figuur 64 en Figuur 65 en bijlage 25 en 26). Deze muur en de bijhorende structuur kennen dus waarschijnlijk een oorsprong in de late middeleeuwen of vroegmoderne periode en zijn misschien verbonden met het Benedictinessenklooster. De vloeren en muren uit proefput 2 bevinden zich op de historische kaarten vaak op plaatsen waar bebouwing aanwezig is, maar een duidelijk verband is op basis van deze niet te maken (zie Figuur 63 tot Figuur 65 en bijlage 24 tot 26). Daarnaast bevond er zich ook een afvalkuil uit de eerste wereldoorlog, wat aangeeft dat deze locatie tijdens die jaren een afwijkend gebruik kende.

Figuur 63: Kaart van Ferraris met projectie van aangetroffen muren en vloeren, bijlage 24 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 64: Atlas der buurtwegen met projectie van aangetroffen muren en vloeren, bijlage 25 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

Figuur 65: Kaart van Popp met projectie van aangetroffen muren en vloeren, bijlage 26 (© Monument Vandekerckhove en geopunt.be).

2.6.3. Confrontatie met resultaten bureaustudie

Op basis van het bureauonderzoek werd gesteld dat deze gronden bebouwd lijken vanaf de 18de eeuw. Deze aanwezigheid van bebouwing uit deze periode wordt bevestigd. Daarnaast wordt aangegeven dat de bewoning van deze locatie terugloopt tot minstens in de late middeleeuwen. De samenhang met het Benedictinessenklooster werd uit dit proefputtenonderzoek niet duidelijk en moet onderwerp uitmaken van verder onderzoek. Daarnaast werden er een duidelijk spoor aangetroffen uit de eerste wereldoorlog, iets wat niet vermoed werd bij het bureauonderzoek.

2.6.4. Synthese

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten maakte duidelijk dat er muurresten, vloeren, ophogingslagen en grondsporen in de bodem aanwezig zijn die een verbinding kennen met de stedelijke bewoning van Poperinge in de middeleeuwen, de vroegmoderne periode en de moderne periode. Vanwege het hoge archeologische potentieel en vanwege ondermeer de onduidelijkheid over de toewijzing van het muurwerk (behorend tot Benedictinessenklooster of niet) wordt er op deze site een vervolgonderzoek geadviseerd.

2.7. Potentieel op kennisvermeerdering

2.7.1. Aard van de potentiële kennis

De kennisvermeerdering na dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat erin dat er meer duidelijkheid zal bekomen worden omtrent de opbouw van en de activiteiten van de stedelijke bewoning in het middeleeuwse, vroegmoderne en moderne Poperinge. Ook over de activiteiten in de eerste wereldoorlog is hier mogelijk meer kennis te vergaren en de impact die deze gebeurtenis heeft gehad op het terrein.

2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

Hieronder worden de vooropgestelde onderzoeksvragen hernomen en één voor één van een passend antwoord voorzien.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
Ja, er werden verschillende archeologische sporen aangetroffen binnen het projectgebied.
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
Deze sporen kennen over het algemeen een goede bewaring, zowel op de hogere als de diepere niveaus.
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
Er lijken meerdere structuren aanwezig te zijn. Zowel bakstenen structuren als grondsporen werden opgemerkt.
- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met de historische bewoning van het centrum Poperinge? Zijn er sporen afkomstig van het achtererf (afvalkuilen, beerputten, etc.)?
De aangetroffen sporen (muurresten, vloeren, kuilen) hebben waarschijnlijk betrekking op de historische bewoning van het centrum van Poperinge. De aanwezigheid van afvalkuilen en beerputten werd nog niet aangetoond, maar is wel waarschijnlijk.
- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met het Benedictinessenklooster? Welke datering kennen de resten en sporen? Hoe is hun bewaringstoestand?
Bij dit vooronderzoek met ingreep in de bodem konden geen structuren met zekerheid met het klooster verbonden worden. Het is echter niet uitgesloten dat bij verder onderzoek wel het geval is.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
Er werden sporen uit meerdere periodes aangetroffen. Deze zijn grofweg in te delen in de late middeleeuwen, de vroegmoderne en de moderne periode.
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
Er zijn geen indicaties omtrent artisanale activiteiten.
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
Bij het proefputtenonderzoek kon geen duidelijk relatie tussen de sporen en het landschap worden aangetoond. Wel was er sprake van een zekere ophoging van het terrein. Dit was misschien gebeurd om de hellingsgraad van het perceel te doen afnemen.
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
Ja, er is een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied.
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?
Er dient een vlakdekkende opgraving te gebeuren ter hoogte van het plangebied.

2.7.3. Waardering

De prospectie door middel van proefputten bracht aan het licht dat binnen het projectgebied een archeologische site aanwezig is. Deze omvat hoogstwaarschijnlijk de muurresten, vloeren, ophoginslagen en grondsporen die zijn te verbinden met de stedelijk bewoning uit de middeleeuwen, de vroegmoderne periode en de moderne periode. Het potentieel tot kennisvermeerdering is hier hoog, gezien alle sporen goed bewaard zijn. Dit maakt deze site een belangrijke informatiebron voor de ontwikkeling van het stadweefsel in Poperinge en eventueel voor de ontwikkeling van het Benedictinessenklooster. Om deze reden wordt er een vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een vlakdekkende opgraving.

2.8. Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Verder onderzoek op het projectgebied zal leiden tot een kennisvermeerdering over de ontwikkeling van dit deel van de stad Poperinge, zowel in de middeleeuwen, vroegmoderne als moderne periode.

2.9. Samenvatting

Op basis van de geplande verstoring in de bodem ter hoogte van de perceelnummers 1302B en 1301Y langs de Boeschepestraat te Poperinge (provincie West-Vlaanderen) drong zich na een grondige bureaustudie een archeologisch vooronderzoek door middel van proefputten op. Het projectgebied heeft een oppervlakte van iets meer dan 1347m², waarvan op ca. 250m² een verstoring zal gebeuren voor de bouw van een nieuw schoolgebouw. Op 23 september 2021 vond de prospectie door middel van proefputten plaats. Op die manier werd ca. 17% van de beschikbare oppervlakte verdiept tot op het archeologisch niveau en de moederbodem.

In totaal zijn 6 bodemprofielen proper gezet om de bodemopbouw in kaart te brengen. Hiermee werd vastgesteld dat de ondergrond bestaat uit moderne sporen waaronder zich vaak een ophogingspakket bevindt. Daaronder werd een archeologisch vlak met middeleeuwse sporen aangetroffen. Deze bestonden meestal uit grondsporen. Een aantal muurresten konden in deze fase niet met grote precisie gedateerd worden, maar waren mogelijks ook van laatmiddeleeuwse datering. Enkele van de ophogings- en puinpakketten zijn waarschijnlijk vroegmodern van datering. De aanwezige muurresten, vloeren en grondsporen kunnen waarschijnlijk verbonden worden met de stedelijke bewoning van Poperinge in de middeleeuwen, vroegmoderne en moderne periode. Daarnaast werd er een afvalput uit de eerste wereldoorlog aangetroffen. De aangetroffen sporen konden in deze fase niet met het Benedictinessenklooster verbonden worden. Het vervolgonderzoek zal hier mogelijks meer duidelijkheid in scheppen.

De goede en ondiepe bewaring van het muurwerk en de aanwezigheid van grondsporen op een dieper niveau maakt dat deze site een belangrijke informatiebron voor de stadsontwikkeling van Poperinge kan zijn. Er wordt dan ook een vlakdekkende opgraving geadviseerd van de zones die onderhevig zijn binnen het plangebied.

3. BIBLIOGRAFIE

3.1. Literaire werken

- Devalckeneer L. ,2020 Verslag van resultaten bureauonderzoek Poperinge - VBS Sint-Benedictus (prov. West-Vlaanderen) programma van maatregelen 2020I302.
- De Groote K., 2014: Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late Middeleeuwen 10de-16de eeuw., Relicta Monografieën 1, Brussel.

3.2. Internetbronnen

- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <https://www.kbr.be>
- <https://loket.onroenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/16953>

4. BIJLAGEN

Projectcode	2021B160
Onderwerp	Plannenlijst
Bijlage	1 en 1b
Type	Situeringsplan
Onderwerp	Situering plangebied op GRB
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	2
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle sporen kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	3
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle sporen kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	4
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle sporen kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	5
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle hoogtes kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	6

Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle hoogtes kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	7
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle hoogtes kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	8
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle sporen kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	9
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle sporen kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	10
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle sporen kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	11
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle hoogtes kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021

Bijlage	12
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle hoogtes kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	13
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle hoogtes kaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2021
Bijlage	14
Type	Profieltekening
Onderwerp	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	6/10/2021
Bijlage	15
Type	Profieltekening
Onderwerp	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	6/10/2021
Bijlage	16
Type	Profieltekening
Onderwerp	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	6/10/2021
Bijlage	17
Type	Profieltekening
Onderwerp	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal

Datum	6/10/2021
Bijlage	18
Type	Profieltekening
Onderwerp	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	6/10/2021
Bijlage	19
Type	Proefputtenplan
Onderwerp	Alle hoogtes kaart geprojecteerd op het DTM
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021
Bijlage	20
Type	Adviesplan
Onderwerp	Op te graven zone
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021
Bijlage	21
Type	Lijst
Onderwerp	Sporenlijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021
Bijlage	22
Type	Lijst
Onderwerp	Inventarislijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021
Bijlage	23
Type	Lijst
Onderwerp	Fotolijst
Aanmaakschaal	/

Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021
Bijlage	24
Type	Historisch kaartmateriaal
Onderwerp	Ferrariskaart
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021
Bijlage	25
Type	Historisch kaartmateriaal
Onderwerp	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021
Bijlage	26
Type	Historisch kaartmateriaal
Onderwerp	Kaart van Popp
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	7/10/2021

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://monarcheo.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22ed4a1e4a-d386-4301-8b25-a68e00ebc430%22%7D>